

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU KIELECKIEGO
ZA 2023 ROK**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR
SANITARNY W KIELCACH**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU KIELECKIEGO
ZA 2023 ROK**

*(na podstawie art. 12a. ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
tekst jednolity z Dz. U. z 2023r. poz. 338 z późniejszymi zmianami)*

WSTĘP

Art. 1. Państwowa Inspekcja Sanitarna szczebla powiatowego powołana jest do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,*
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,*
- 3) higieny procesów nauczania i wychowania,*
- 4) higieny wypoczynku i rekreacji,*
- 5) zdrowotnymi żywności i żywienia i produktów kosmetycznych,*
- 6) higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt*

oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

(z Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 338 z późniejszymi zmianami).

Obszarem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach jest obszar powiatu ziemskiego i grodzkiego. W skład powiatu ziemskiego wchodzi 19 gmin: Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Łągów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia, Nowiny, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Strawczyn, Zagnańsk – zajmujących powierzchnię 2247 km² i liczących 211735 mieszkańców (GUS Kielce.stat.gov.pl stan na 31 grudnia 2023r.). W skład powiatu grodzkiego wchodzi miasto Kielce liczące 183147 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2023r.) i zajmujące powierzchnię 110 km².

JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

W roku sprawozdawczym jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym wody ciepłej użytkowej oceniana była zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 537 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Kontrole i pobór próbek wody odbyły się zgodnie z wcześniej przedłożonymi i zaopiniowanymi przez PPIS w Kielcach harmonogramami wewnętrznymi, jak również w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję. Uzyskane wyniki analizowano i oceniano na bieżąco, a dane przekazywano przedsiębiorstwom wodociągowym oraz władzom gminnym.

Analizowano i oceniano także sprawozdania z badań substancji promieniotwórczych w wodzie do spożycia przez ludzi, wykonanych przez zarządców/administratorów wodociągów w ramach monitoringu kontrolnego (dotyczy 18 wodociągów). W 3 wodociągach badania obejmowały tryt, radon, Ra₂₂₆, Ra₂₂₈, w 15 wodociągach wykonano badania radonu. Ponadto w jednym przypadku wykonano badania w ramach wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych.

W trakcie podejmowanych czynności kontrolnych zwracano uwagę na sposób realizacji obowiązku zapewnienia dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, a także na stan sanitarno – techniczny urządzeń wodociągowych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie jakości wody wystosowano:

- 8 decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi,
- 4 decyzje o warunkowej przydatności w zakresie parametrów mikrobiologicznych,
- 12 decyzji o przydatności wody do spożycia,
- 20 decyzji o wygaśnięciu.

Wydano:

- 6 decyzji wymierzających opłatę,

Wystosowano:

- 18 ocen okresowych o jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- 20 ocen obszarowych.

Przeprowadzono 272 kontrole sanitarne, do badań fizyko – chemicznych pobrano 261 próbek, natomiast do badań mikrobiologicznych 273 próbki, dokonano 113 pomiarów chloru wolnego.

W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowe postępowanie w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody (nie terminowe przedkładanie kwestionowanego wyniku), podjęto działania represyjne.

Mieszkańcy powiatu kieleckiego zaopatrywani byli w wodę z sieci 59 wodociągów, opartych na studniach głębinowych. Mieszkańcy Miasta i większej części Gminy Chmielnik zaopatrywani są z wodociągu Busko-Zdrój ujęcie Zrecze (wykazywany w ewidencji PSSE Busko – Zdrój). Natomiast część mieszkańców gmin: Masłów, Morawica, Sitkówka-Nowiny, Zagnańsk korzysta z wodociągu Kielce (opisane są w ocenie miasta Kielce).

W ewidencji tutejszej Inspekcji znajdują się wodociągi o produkcji:

- 9 wodociągów o produkcji ≤ 100 m³/dobę (dane przedstawiono w *tabeli nr 1*),
- 45 wodociągów o produkcji 101–1000 m³/dobę (dane przedstawiono w *tabeli nr 2*),
- 4 wodociągi o produkcji 1001–10 000 m³/dobę (dane przedstawiono w *tabeli nr 3*).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawuje również nadzór nad 15 wodociągami określanymi jako inne podmioty zaopatrujące w wodę (dane przedstawiono w *tabeli nr 4*).

2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

2.1 Wodociągi o produkcji ≤ 100 m³/dobę

W roku 2023 w tej grupie obiektów większość wodociągów dostarczało wodę o dobrej jakości, z wyjątkiem krótkotrwałego braku przydatności w przypadku wody z urządzeń wodociągowych wodociągów Lasocin gm. Łopuszno (w zakresie liczby bakterii grupy coli).

W związku z zaistniałą sytuacją wprowadzono zakaz spożycia wody z ww. wodociągu i wydano decyzję administracyjną o braku jej przydatności do czasu uzyskania pozytywnych wyników wody w zakresie mikrobiologicznym. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tego wodociągu wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Zarządca wodociągu tj. Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej w Łopusznie z Siedzibą w Antonielowie 26A podjął decyzję o przełączeniu konsumentów wody z wodociągu Lasocin na zasilanie z wodociągu Łopuszno, zapewniając wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody z przedmiotowego wodociągu – wydano decyzję o przydatności wody do spożycia.

W 2023 roku nadzorem objęto nowo uruchomiony wodociąg Nowa Słupia gm. Nowa Słupia, który zaopatruje miejscowości: Nowa Słupia, Baszowice, Hucisko, Mirocice, Dębno, Jezioro (3375 konsumentów) dotąd zaopatrywanych przez wodociąg Zamkowa Wola.

Parametry i ocenę jakości wody wodociągów o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1 Parametry i ocena jakości wody wodociągów o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m^3/d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Chęciny: - Mosty	1	3,12	95	stałe chlorowanie	dobra	dobra
2	Chmielnik: - Celiny	2	54,75	685	-	dobra	dobra
	- Piotrkowice		84,47	862	-	dobra	dobra
3	Łągów: - Lechówek	1	34,78	465	stałe chlorowanie	dobra	dobra
4	Łopuszno: - Lasocin	1	50,00	605	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
5	Mniów: - Pieradła	2	22,70	1126	-	dobra	dobra
	- Serbinów		65,96	963	-	dobra	dobra
6	Nowa Słupia: - Bartoszewiny	2	6,87	240	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Nowa Słupia		51,463	3375	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
Razem		9	374,113	8416	-	dobra	dobra

Investycje dokonane przez zarządców/administratorów wyżej wymienionych wodociągów:

- Nowa Słupia (zakończono prace związane z uzbrojeniem studni głębinowej, budową stacji uzdatniania wody, włączono do eksploatacji ten wodociąg).

2.2 Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 m³/dobę

W roku 2023 w tej grupie obiektów większość wodociągów dostarczało wodę o dobrej jakości, z wyjątkiem krótkotrwałego braku przydatności w przypadku wody z urzędzeń wodociągowych wymienionych poniżej:

- Borków gm. Daleszyce (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- Smyków gm. Daleszyce (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- Raków (w zakresie liczby bakterii grupy coli),
- Lesica gm. Piekoszów - nowy odcinek sieci zarządzany przez Zakład Usług Komunalnych w Piekoszowie Sp. z o. o. ul. Częstochowska 54A, 26-065 Piekoszów zaopatrujący 12 gospodarstw domowych w Gałęzicach (w zakresie liczby bakterii grupy coli).

W związku z zaistniałą sytuacją w przypadku wodociągów *Borków*, *Smyków* gm. Daleszyce i *Raków* wprowadzono zakaz spożycia wody z wodociągów. Natomiast w przypadku wodociągu *Lesica* gm. Piekoszów wprowadzono zakaz spożycia wody z nowego odcinka sieci zaopatrującego 12 gospodarstw domowych w Gałęzicach.

Wydano 4 decyzje administracyjne o braku jej przydatności do czasu uzyskania pozytywnych wyników w zakresie mikrobiologicznym. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tych wodociągów wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody we wszystkich przypadkach – wydano 4 decyzje o przydatności wody do spożycia.

Prowadząc systematyczny nadzór sanitarny i laboratoryjny nad jakością wody z urzędzeń wodociągowych w badanych próbkach stwierdzono bakterie grupy coli w ilości mniejszej niż 10 jtk/100ml oraz wykluczono obecność bakterii *Escherichia coli* i enterokoków. Wówczas uznano stwierdzoną niezgodność za niestwarzającą zagrożenia dla zdrowia, przy jednoczesnym podjęciu odpowiednich działań naprawczych przez okres 30 dni (płukanie sieci, dezynfekcja chemiczna).

W tych przypadkach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował 4 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia (do czasu uzyskania wyników badań stwierdzających prawidłowe wartości parametrów mikrobiologicznych) z urzędzeń wodociągowych wymienionych poniżej:

- Borków gm. Daleszyce - dwukrotnie,
- Smyków gm. Daleszyce,
- Cierchy gm. Mniów.

W przypadku wodociągu *Borków* gm. Daleszyce działania naprawcze okazały się nie skuteczne i stwierdzono liczbę bakterii grupy coli większą niż 10 jtk/100ml. W związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wprowadził zakaz spożycia wody z przedmiotowego wodociągu.

W pozostałych przypadkach po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody z wyżej wymienionych wodociągów – wydano 3 decyzje o przydatności wody do spożycia.

W przypadku wodociągu *Starochęciny* gm. Chęciny w 2023r. zaobserwowano przekroczenia dopuszczalnej wartości parametrów chemicznych (azotanów), pomimo funkcjonowania istniejącej stacji uzdatniania wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach, po zapoznaniu się i przeanalizowaniu dokumentacji dotyczącej urządzenia oraz wpływu na zdrowie ludzi stężeń azotanów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, biorąc pod uwagę, iż w tym przypadku przepisy prawne dopuszczające procedurę udzielania zgód na odstępstwa od wartości parametrycznej zostały wykorzystane, wystosował decyzję administracyjną o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi z urzędzeń wodociągowych wodociągu *Starochęciny* gm. Chęciny.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych (modernizacja stacji uzdatniania wody) uzyskano poprawę jakości wody z wyżej wymienionego wodociągu – wydano decyzję o przydatności wody do spożycia.

W ciągu całego roku 2023 nadal obserwowano okresowe wzrosty wartości parametrów chemicznych w wodzie bliskie granicy wartości parametrycznej:

- azotanów w wodociągach takich jak: *Chęciny*, *Bolmin*, *Korzecko*, *Starochęciny*, *Lukowa* gm. Chęciny, *Łopuszno*, *Piekoszów I* i *Strawczyn*;
- ołowiu w wodociągach *Chęciny* gm. Chęciny.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wystosował pisma do zarządców wodociągów oraz władz samorządowych, w których przypomniał o bezwzględnym obowiązku zapewnienia konsumentom wody o dobrej jakości i podjęciu radykalnych działań naprawczych.

Nadal kontynuowany był wzmożony nadzór nad jakością wody z wodociągów *Piekoszów* i *Strawczyn* (zwiększono częstotliwość poboru próbek wody i zakres badanych parametrów o parametry z grupy B) w związku z pożarem na składowisku odpadów w Promniku gm. Piekoszów.

Parametry i ocenę jakości wody wodociągów o produkcji 101 – 1000 m³/dobę przedstawiono w tabeli nr 2

Tabela 2 Parametry i ocena jakości wody wodociągowej o produkcji 101-1000 m³/dobę

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Bieliny: - Belno	3	335,30	3685	odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	dobra	dobra
	- Bieliny		311,00	2446	odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	dobra	dobra
	- Kakonin		337,20	4069	odżelazianie, odmanganianie napowietrzanie	dobra	dobra
2	Bodzentyn: - Bodzentyn	2	792,30	7892	stałe chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Wzdół Parcele		348,00	4234	redukcja jonów ołowiu	dobra	dobra
3	Chęciny: - Bolmin	4	127,97	1179	-	dobra	dobra
	- Korzecko		135,66	860	-	dobra	dobra
	- Łukowa		530,48	4535	-	dobra	dobra
	- Starochęciny		275,53	1130	redukcja azotanów	dobra	dobra
4	Daleszyce: - Borków	7	229,00	1663	-	dobra	dobra
	- Daleszyce		654,00	4812	-	dobra	dobra
	- Marzysz		221,00	903	-	dobra	dobra
	- Mójcza		164,00	1523	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Niestachów		160,00	1297	-	dobra	dobra
	- Smyków		130,00	1142	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Suków		244,00	2178	-	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
5	Górno: - Cedzyna- Leszczyny	3	820,00	5311	-	dobra	dobra
	- Górno		456,00	5048	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Krajno		734,00	4457	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
6	Łagów: - Łagów	2	289,68	3699	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Płucki		814,95	2793	stałe chlorowanie	dobra	dobra
7	Łopuszno: - Dobrzyszów	3	185,00	1620	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Gnieździska		280,00	2773	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Łopuszno		540,00	3915	redukcja azotanów, profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
8	Maslów: - Wola Kopcowa	1	657,30	7367	stałe chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
9	Mniów: - Cierchy	3	115,92	1444	-	dobra	dobra
	- Grzymałków		473,56	3805	-	dobra	dobra
	- Mniów- Raszówka		233,04	1845	odżelazianie, odmanganianie korekta pH	dobra	dobra
10	Morawica: - Bilcza	2	378,36	3309	odżelazianie, odmanganianie korekta metności	dobra	dobra
	- Dębska Wola		484,28	2808	stałe chlorowanie	dobra	dobra
11	Nowa Słupia: - Rudki	2	237,208	2908	stałe chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Zamkowa Wola		743,55	2561	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
12	Piekoszów: - Górki Szcukowskie	5	433,83	4378	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Lesica		376,23	2558	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Piekoszów I		419,02	2971	redukcja azotanów	dobra	dobra
	- Piekoszów II		264,73	1028	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Szcukowice		512,22	5381	-	dobra	dobra
13	Pierzchnica: - Pierzchnica	2	685,00	4152	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Wierzbie		185,00	2112	stałe chlorowanie	dobra	dobra
14	Raków: - Ociesęki	2	176,00	2609	utwardzanie wody	dobra	dobra
	- Raków		271,00	3925	-	dobra	dobra
15	Strawczyn: - Oblęgorek	3	280,00	1736	profilaktyczne chlorowanie	dobra	dobra
	- Ruda Strawczyńska		679,00	3781	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Strawczyn		912,00	5769	redukcja azotanów	dobra	dobra
16	Zagnańsk: - Kołomań	1	183,10	2274	stałe chlorowanie	dobra	dobra
Razem		45	17815,418	141885	-	dobra	dobra

Inwestycje dokonane przez zarządców/administratorów wyżej omawianych wodociągów:

- Belno gm. Bieliny (zamontowano wewnętrzny monitoring kontrolny na sieci i wymieniono szafę zasilająco-telemetryczną na ujęciu),
- Bodzentyn (w ramach zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Aglomeracji Bodzentyn” wymieniono 142 hydranty oraz zamontowano 52 zasuw na sieci oraz przebudowano istniejące odcinki sieci wodociągowej przy ul. Suchedniowskiej w Bodzentynie. W ramach środków własnych Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Bodzentyn Sp. z o.o. zrealizował inwestycję pod nazwą „Modernizacja SUW przy ul. Suchedniowskiej w Bodzentynie. Ponadto wykonano ok. 0,7 km sieci wodociągowej w msc. Celiny),

- Niestachów gm. Daleszyce (zmodernizowano ujęcie wody),
- Krajno gm. Górno (wymieniono część rurociągu systemu uzdatniania wody w budynku hydroformi),
- Górno (uruchomiono studnię awaryjną),
- Cedzyna - Leszczyny gm. Górno (zakupiono i zamontowano nadziemną obudowę studni nr 1, zmodernizowano pomieszczenie gospodarcze SUW),
- Dobrzeszów gm. Łopuszno (rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Sarbice Pierwsze),
- Gnieździska gm. Łopuszno (rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Jedle),
- Wola Kopcowa gm. Masłów (spięto wodociąg w rejonie ul. Świętokrzyskiej z wodociągiem w ul. Wspólnej w Woli Kopcowej),
- Lesica gm. Piekoszów (zakończono budowę nowej sieci wodociągowej w miejscowości Gałęzice oraz uszczelniono istniejące odcinki sieci),
- Piekoszów II gm. Piekoszów (uszczelniono istniejące odcinki sieci),
- Zakończono kolejny etap budowy nowego ujęcia wody w miejscowości Wincentów gm. Piekoszów – wykonano obudowę ujęcia wody.

2.3 Wodociągi o produkcji 1001–10 000 m³/ dobę

W roku 2023 w tej grupie obiektów dobrą jakość wody dostarczało 100 % wodociągów.

Nadal kontynuowany był wzmożony nadzór nad jakością wody z wodociągu *Bolechowice* gm. Nowiny (zwiększona częstotliwość poboru próbek wody i zakres badanych parametrów o parametry z grupy B) w związku z pożarem nielegalnego składowiska odpadów niebezpiecznych w wyniku, którego do gleby przedostały się substancje chemiczne (zaistniało ryzyko zanieczyszczenie pokładu wodonośnego). Wyniki analiz próbek wody wykazały jej dobrą jakość pod względem fizykochemicznym.

Wodociąg Busko – Zdrój wykazywany jest w ewidencji PSSE Busko – Zdrój. Natomiast na terenie działalności tutejszej Inspekcji znajduje się ujęcie Zrecze, które zaopatruje w wodę mieszkańców miasta i większości miejscowości gminy Chmielnik (9468 osoby). Całkowita produkcja wody z tego ujęcia wynosiła 4615,61 m³/d, z tego dla potrzeb miasta i gminy Chmielnik zużycie 883,92 m³/d, a pozostała część ujmowanej wody służy zaopatrzeniu w wodę powiatu buskiego i pińczowskiego.

Ujęcie Zrecze powstaje z licznych źródeł wypływających zarówno ze skał, jak i z ziemi, które łączą się w „jedną rzekę”. Część wody zostaje „ujarzmiona” i wpływa do wykonanego kanału, przepływa przez zastosowane piaskowniki, następnie przez próg kamienny, kraty wpływa do przygotowanego zbiornika. Stąd pompami czerpalnymi tłoczona jest do głównej magistrali. Pozostała część wody płynie obok w rozproszonej formie obejmując obszar około 200m². Dokładne badania geologiczne wykazały, że nie są to wody powierzchniowe lecz głębinowe, dlatego też ujęcie to klasyfikowane jest jako głębinowe.

Parametry i ocenę jakości wody wodociągów o produkcji 1001-10 000m³/ dobę przedstawiono w tabeli nr 3

Tabela 3 Parametry i ocena jakości wody wodociągów o produkcji 1001-10 000m³/ dobę

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Chęciny: - Chęciny	1	1019,98	6913	-	dobra	dobra
2	Chmielnik: - Busko –Zdrój - Ujęcie Zrecze	1	883,92	9468	stałe chlorowanie	dobra	dobra
3	Miedziana Góra: - Ćmińsk- Bobrza	1	1517,1	11768	stałe chlorowanie	dobra	dobra
4	Morawica: - Brzeziny	1	2039,23	10060	stałe chlorowanie	dobra	dobra
5	Nowiny: - Bolechowice	1	1027,90	7143	stałe chlorowanie	dobra	dobra
Razem		5	6488,13	45352	-	dobra	dobra

Inwestycje dokonane przez zarządcę/administrатора poniższego wodociągu:

- Busko –Zdrój - Ujęcie Zrecze gm. Chmielnik (przeprowadzono modernizację 500m magistrali wodociągowej, zakupiono agregat pompowy, zakupiono system dozujący chlor);
- Ćmińsk- Bobrza gm. Miedziana Góra (rozbudowano lub przebudowano sieć wodociągową o długości 2,802 km w Miedzianej Górze przy ul. Wyrowce i ul. Sienkiewicza, zakupiono agregat prądotwórczy dla ujęcie wody).

2.4 Wodociągi o produkcji 10 001–100 000 m³/ dobę

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak wodociągów o produkcji 10 001–100 000 m³/ dobę.

2.5 Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W roku 2023 w tej grupie obiektów dobrą jakość wody dostarczało 100 % wodociągów, z wyjątkiem dwukrotnego krótkotrwałego braku przydatności w przypadku wody z urządzeń wodociągowych wodociągu:

- Kopalni Wapienia "Morawica" S. A. ul. Górnicza 42 gm. Morawica (w zakresie liczby bakterii grupy coli).

W związku z zaistniałą sytuacją wprowadzono zakaz spożycia wody z ww. wodociągu i wydano 2 decyzje administracyjne o braku jej przydatności do spożycia do czasu uzyskania pozytywnych wyników jej badania w zakresie mikrobiologicznym. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tego wodociągu wody odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r.

Zarządca powyższego wodociągu każdorazowo podjął działania naprawcze, w następstwie których uzyskano poprawę jakości wody – wydano 2 decyzje o przydatności wody do spożycia.

W 2023r. wyłączono z eksploatacji wodociąg Świętokrzyskiej Grupy Przemysłowej Industria S.A. ul. Na Ługach 7, 25-803 Kielce (dawniej: Świętokrzyskich Kopalni Surowców Mineralnych Sp. z o. o. Kielce ul. Sandomierska 105 Kopalni „Laskowa” gm. Miedziana Góra).

Parametry i ocenę jakości wody innych podmiotów zaopatrujących w wodę przedstawiono w tabeli nr 4.

Tabela 4 Parametry i ocena jakości wody innych podmiotów zaopatrujących w wodę

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
1	Chęciny: - Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. Św. Rafała w Czerwonej Górze	3	100,00	brak stałych mieszkańców	profilaktyczne chlorowanie, odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Muzeum Wsi Kieleckiej Kielce ul. Jana Pawła II Parku Etnograficznego w Tokarni		19,40	brak stałych mieszkańców	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Stacji Paliw S.C. Lipiec Władysław, Lipiec Longina Wrzosa		2,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
2	Chmielnik: - Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	2	14,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
	- Mleko Łazorko Lucjan Łazorko Chmielnik ul. Polna 10		30,00	brak stałych mieszkańców	stałe chlorowanie	dobra	dobra

Lp.	Gmina/ Wodociąg	Ilość wodociągów eksploatowanych łącznie	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba odbiorców	Rodzaj uzdatniania wody	Jakość wody pod względem fizykochemicznym	Jakość wody pod względem bakteriologicznym
3	Daleszyce: - Przedsiębiorstwa Produkcyjno - Usługowo – Handlowego „LYOVIT” Jerzy Godek Daleszyce ul. Głowackiego 34A	2	53,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
	- Awex Król, Sidło, Grudzień Sp. Jawna Daleszyce ul. Kościuszki 59		14,42	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
4	Górno: - Centrum Spotkań i Dialogu Diecezji Kieleckiej Skorzeszyce 167	2	38,60	6	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- Kopalni „Józefka” Sp. z o.o. Górno 1		80,60	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
5	Morawica: - Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii Morawica ul. Spacerowa 5	2	130,00	brak stałych mieszkańców	stałe chlorowanie	dobra	dobra
	- Kopalni Wapienia „Morawica” S. A. ul. Górnicza 42		30,00	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
6	Nowiny: - DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny	3	45,5	brak stałych mieszkańców	-	dobra	dobra
	- DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny Zakładu Górniczego Kowala Studnia nr 315		0,49	brak stałych mieszkańców	odżelazianie, odmanganianie	dobra	dobra
	- „Trzuskawica” S.A. z siedzibą w Sitkówce, Sitkówka 24		65,00	brak stałych mieszkańców	redukcja azotanów	dobra	dobra
7	Zagnańsk: - Ośrodka Rehabilitacyjno- Wypoczynkowego „Polanika” Chrusty ul. Laskowa 93	1	15,00	20	-	dobra	dobra
Razem		15	638,01	26	-	dobra	dobra

Inwestycje dokonane przez zarządców/administratorów wyżej omawianych wodociągów:

- Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. Św. Rafała w Czerwonej Górze gm. Chęciny (wykonano wymianę pionów instalacji wodociągowej w części segmentu A i A1 na poziomie II w ramach zadania pn. „Adaptacja II piętra budynku A na potrzeby Oddziału Chirurgii Klatki Piersiowej z wydzieleniem na część onkologiczną i zakaźną w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu im. Św. Rafała w Czerwonej Górze”),
- DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny (zamontowano zawory antyskażeniowe w budynku biurowca),
- DYCKERHOFF POLSKA Sp. z o. o. ul. Zakładowa 3 Nowiny, Zakładu Górniczego Kowala Studnia nr 315 (zamontowano Stację Uzdatniania Wody).

2.6 Ujęcia powierzchniowe

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak ujęć powierzchniowych.

2.7 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W roku 2023 nie przyznawano odstępstw dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Nadzór nad jakością wody ciepłej

Realizując zadania w tym zakresie zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) w 2023r. pobrano próbki wody ciepłej do badania na obecność bakterii *Legionella sp.* w 8 przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą z rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Natomiast w przypadku budynków zamieszkania zbiorowego, obowiązek ten realizowany był przez ich właścicieli lub zarządców.

3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą.

Przeprowadzono 20 kontroli w 8 placówkach, w ramach których pobrano 50 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.*, wydano 1 decyzję administracyjną oraz 1 wymierzającą opłatę.

W 3 próbkach stwierdzono zanieczyszczenie wody na poziomie skażenia średniego, dotyczyło to *Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3*. W związku z tym wystosowano decyzję administracyjną zarządzającą podjęcie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie lub redukcję bakterii *Legionella sp.* Po przeprowadzonych działaniach naprawczych zredukowano obecność bakterii *Legionella sp.*, potwierdziły to 3 sprawozdania z analiz próbek wody ciepłej przedłożone przez Szpital Powiatowy w Chmielniku. Ponownie pobrane w ramach nadzoru sanitarnego próbki nie wykazały ponadnormatywnej liczby bakterii *Legionella sp.*

Analizy próbek pobranych w pozostałych podmiotach wykonujących działalność leczniczą (świadczenia całodobowe) również nie wykazały ponadnormatywnej liczby bakterii *Legionella sp.*

Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przedstawiono w tabeli nr 5

Tabela 5 Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i innych

Podmioty lecznicze	Ilość obiektów, w których pobrano próbki	Ilość pobranych próbek	Ilość kontroli	Ilość zakwestionowanych próbek	Podjęte działania
Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5	2	10	2	-	-
- Oddziały w Kielcach przy ul. Kusocińskiego 59		4	2	-	-
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10	1	11	3	-	-
Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	1	9	3	3	1 decyzja administracyjna
Zakład Świadczeń Opieki Długoterminowej Chęciny ul. Czerwona Góra 10	1	2	2	-	-

<i>Podmioty lecznicze</i>	<i>Ilość obiektów, w których pobrano próbki</i>	<i>Ilość pobranych próbek</i>	<i>Ilość kontroli</i>	<i>Ilość zakwestionowanych próbek</i>	<i>Podjęte działania</i>
Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Chmielnik ul. Kielecka 1	1	2	2	-	-
Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Bilcza ul. Osikowa 2 gm. Morawica	1	4	2	-	-
Zakład Opiekuńczo Leczniczy Piekoszków ul. Czarnowska 2a	1	4	2	-	-
NZOZ „Profilaktyka” Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Osiny 54B gm. Pierzchnica	1	4	2	-	-
Razem	9	50	20	3	1 decyzja administracyjna

3.2 Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.

Przedsiębiorcy przedłożyli 46 sprawozdań z badań wody ciepłej w zakresie bakterii *Legionella sp.* pobranych w 25 obiektach użyteczności publicznej. Ponadto w roku 2023 przedłożono 5 sprawozdań (z 3 obiektów) z badań próbek wody ciepłej pobranych w 2022r.

W 1 próbce pobranej z sieci ciepłej wody użytkowej *Hotelu „Przedwiośnie” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Bohdana Kosińskiego 20, 26-001 Masłów* stwierdzono zanieczyszczenie wody na poziomie skażenia średniego. W związku z tym wystosowano decyzję administracyjną zarządzającą podjęcie działań w zakresie eliminacji lub redukcji bakterii *Legionella sp.* Ponownie po przeprowadzonych działaniach naprawczych przedłożono wynik wody, który wykazał redukcję liczby bakterii *Legionella sp.* Woda odpowiada wymogom rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Analizy pozostałych pobranych próbek nie wykazały ponadnormatywnej liczby bakterii *Legionella sp.*

4. Wnioski

Realizując zadania w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) stwierdzono, iż odpowiadała ona wymogom w nim zawartym.

Zdarzały się jednak przypadki krótkotrwałego jej zanieczyszczenia mikrobiologicznego. Przyczyną wystąpienia takich sytuacji mógł być stan techniczny sieci wodociągowej (od wielu lat nie wymieniana sieć, nieczyszczona systematycznie), nadal niski poziom skanalizowania obszarów gminnych, utrzymujące się przez dłuższy czas wysokie temperatury powietrza oraz mała ilość opadów atmosferycznych lub gwałtowne opady.

Ponadto w jednym przypadku, prowadząc systematyczny nadzór sanitarny i laboratoryjny nad jakością wody z urzędzeń wodociągowych przez tut. Inspekcję Sanitarną stwierdzono ponadnormatywną zawartość azotanów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach, po zapoznaniu się i przeanalizowaniu dokumentacji dotyczącej urzędnika oraz wpływu na zdrowie ludzi stężeń azotanów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, biorąc pod uwagę, iż w tym przypadku przepisy prawne dopuszczające procedurę udzielania zgód na odstępstwa od wartości parametrycznej zostały wykorzystane, wystosował decyzję administracyjną o braku jej przydatności do czasu uzyskania pozytywnych wyników wody. Prace dotyczące modernizacji Stacji Uzdatniania Wody zostały zakończone, a jakość wody uległa poprawie.

Nadal kontynuowany był wzmożony nadzór nad jakością wody z wodociągu Bolechowice gm. Nowiny (w związku z pożarem nielegalnego składowiska odpadów niebezpiecznych w 2020r., w wyniku którego do gleby przedostały się substancje chemiczne - zaistniało ryzyko zanieczyszczenia pokładu wodonośnego) oraz z wodociągów Piekoszków gm. Piekoszków i Strawczyn gm. Strawczyn (w związku z pożarem na składowisku odpadów w Promniku).

Wyniki analiz próbek wody wykazały jej dobrą jakość pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym.

Jakość wody ciepłej w zakresie bakterii *Legionella sp.* zarówno w próbkach pobranych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą jak i w budynkach zamieszkania zbiorowego, ulega systematycznej poprawie

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

1. Wprowadzenie

Przeprowadzone kontrole obiektów użyteczności publicznej dotyczyły stanu faktycznego oraz jego zgodności z obowiązującymi wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi.

W związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego nad 850 obiektami znajdującymi się w ewidencji, przeprowadzono 225 kontroli sanitarnych w 209 obiektach, wydano 16 decyzji administracyjnych (3 na stan techniczny obiektu, 3 o zakazie kąpieli w niecce basenowej, 1 o zakazie kąpieli w kąpielisku, 1 decyzję administracyjną zarządzającą podjęcie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie lub redukcję bakterii *Legionella sp.*, 1 o przydatności wody do kąpieli, 3 o wygaśnięciu, 1 o przedłużeniu terminu realizacji zaleceń, 3 wymierzające opłatę).

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1 Ustępy publiczne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 10 ustępów publicznych w tym 7 dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ogółem przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych w 10 ustępach publicznych stałych.

Objęto nadzorem:

- Ustęp Bodzentyn Rynek Główny.

Zlikwidowano:

- Ustęp publiczny Bodzentyn Al. Pasieka/ Armii Krajowej.

Ponadto w 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 4 ustępy publiczne tymczasowe, skanalizowane (przy kąpieliskach: Borków gm. Daleszyce, Strawczyn Andrzejówka gm. Chmielni, Cedzyna Wschód gm. Górno) oraz 3 ustępy tymczasowe, nie skanalizowane (przy kąpieliskach: Wilków gm. Bodzentyn, Morawica oraz Cedzyna Zachód gm. Górno). Skontrolowano wszystkie powyższe ustępy.

Stan sanitarno – techniczny i sanitarny ustępów nie budził zastrzeżeń, zapewnione były w dostatecznej ilości środki higieniczne. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń, poza jednym wyjątkiem gdzie stwierdzono zły stan sanitarny toalety przy kąpielisku, podjęto działania represyjne.

W roku 2023 przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych ustępów ogólnodostępnych przy stacjach paliw (24 w ewidencji). W 2023r. objęto nadzorem Ustęp przy Stacji paliw Kostomłoty II ul. Bugajska 60.

2.2 Obiekty pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (pozarządowe)

W roku sprawozdawczym skontrolowano 14 - wszystkie świadczące całodobową opiekę, nie skontrolowano 4 środowiskowych domów samopomocy (nie planuje się ich kontroli, w tych jednostkach osoby przebywają tylko kilka godzin dziennie). Przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

2.3 Obiekty hotelarskie

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 314 tego rodzaju obiektów. Skontrolowano 59 obiektów, w których przeprowadzono 60 kontroli sanitarnych. Pod nadzorem tutejszej Inspekcji Sanitarnej znajduje się: 23 hotele, 1 hostel, 7 ośrodków wypoczynkowych, 7 pensjonatów, 4 motele, 4 zajazdy, 12 pokoi gościnnych, 256 gospodarstw agroturystycznych.

Większość skontrolowanych obiektów posiadało dobry stan sanitarno-techniczny zapewniając wypoczywającym odpowiednie standardy wykonywanych usług.

Skontrolowano wszystkie hotele. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń, właściciele zapewniają wypoczywającym wysoką jakość usług. Standard świadczonych usług w obiektach posiadających kategoryzację jest znacznie wyższy od standardu w zajazdach, pokojach noclegowych czy gospodarstwach agroturystycznych.

Skontrolowano również wszystkie motele i pensjonaty które znajdowały się w dobrym stanie sanitarno-technicznym i czystościowym. W Ośrodku Wypoczynkowym „Jodełka” w Świętej Katarzynie ul. Kielecka 3 gm. Bodzentyn stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny części pomieszczeń:

- sufity w łazienkach w części pokoi z odpryskami farby z wykwitami grzybopodobnymi,
- ściany i sufity w magazynie bielizny czystej na I piętrze budynku hotelowego trwale zakurzone,
- ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach pralni z odpryskami i ubytkami farb, trwale zakurzone.

W związku z powyższym w wydano decyzję administracyjną, której zalecenia zostały wykonane (poprawiono stan techniczny i sanitarny obiektu).

W przypadku jednego obiektu, który był w złym stanie sanitarnym, podjęto działania represyjne.

W 2023r. objęto nadzorem:

- Domki Rekreacyjne Bieliny ul. Polesie 34,
- Pokoje Gościnne Nowa Słupia ul. Święty Krzyż 1,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Na Szlaku” Święta Katarzyna ul. Kielecka 15A.

Zlikwidowano:

- Miejsca krótkotrwałego zakwaterowania Święta Katarzyna ul. Żeromskiego 27B,
- Domki całoroczne Milo Święta Katarzyna ul. Żeromskiego 27B,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Cedzyna 180C gm. Górnio,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Górnio 63B,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Górnio-Parcele 4 gm. Górnio.

Przeprowadzono następujące działania mające na celu poprawę standardu świadczonych usług:

- Hotel „Ameliówka” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Kosińskiego 2 – zakupiono 400 sztuk kompletów pościeli,
- Hotel „Magnolia” w Zgórsku gm. Nowiny- odnowiono powłoki malarskie w 20 pokojach mieszkalnych,
- Hotel „Eliot” w Woli Morawickiej gm. Morawica – odmalowano ściany i sufity w 4 pokojach, armaturę sanitarną wymieniono w 2 łazienkach,
- Hotel „Dudek” w Mniowie ul. Leśna 2 – pomalowano ściany i sufity w 8 pokojach, wymieniono 12 kabin natryskowych, zakupiono 50 kompletów pościeli, 100 sztuk ręczników oraz narzuty,
- Hotel „Okrągłak” w Korzecku 88B gm. Chęciny – odnowiono 6 pokoi mieszkalnych, pomalowano sufity i wymieniono kabiny natryskowe w łazienkach, zakupiono po 20 szt. bielizny pościelowej oraz ręczników,
- Hotel „Cynamon” w Tokarni 186 gm. Chęciny – pomalowano oraz wytapetowano część pokoi oraz klatkę schodową, zakupiono bieliznę pościelową, ręczniki, firany i zasłony do wszystkich pokoi,
- Hotel „Chańcza” w Chańczy 64a gm. Raków – odnowiono ściany i sufity na korytarzach,
- Hotel Amazonka” w Borkowie 68 gm. Daleszyce – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach, naprawiono dach Sali przy barku oraz pomalowano jej ściany i sufit,
- Hotel „Echo” w Cedzynie gm. Górnio – pomalowano ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach hotelowych, wymieniono wykładziny podłogowe w korytarzu na II piętrze, zakupiono po 50 kompletów pościeli i ręczników,
- Hotel „Pod Jaskółką” w Tumlinie Osowa ul. Sosnowa 56 gm. Zagnańsk – odnowiono ściany i sufity w czterech pokojach,
- Hotel „Świątokrzyski Dwór” w Wólce Milanowskiej 64 – pomalowano sufity we wszystkich pokojach mieszkalnych, łazienkach i korytarzach,
- Motel Górnio-Parcele 3a gm. Górnio - zakupiono 10 kompletów bielizny pościelowej, założono nowe firany w oknach, sukcesywnie malowane są ściany i sufity w pokojach,
- Motel Górnio 136 gm. Górnio – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach,
- Motel „Moto-Raj” Ćmińsk ul. Wykień 95 gm. Miedziana Góra – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach, wymieniono łóżka z materacami oraz zakupiono 100 kompletów pościeli,
- Pensjonat „Willa Czarownica” w Nowej Słupi – pomalowano ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach, zakupiono pościel dla gości,
- Pensjonat „Pod Kogutami” Bieliny ul. Kielecka 108 gm. Bieliny – pomalowano ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach, zakupiono 200 kompletów pościeli.
- Pensjonat „Bahama” Skorzeszyce 106A gm. Górnio – pomalowano ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach, zakupiono 100 kompletów pościeli.
- Pensjonat „Górski Ogród” w Woli Łagowskiej 39 – powiększono 2 łazienki, alejki w ogrodzie wyłożono kostką brukową,
- Pensjonat Wczasowo – Lecznicy „Margaretka Świątokrzyska” w Brzezinkach 83 gm. Masłów – pomalowano ściany i sufity na klatce schodowej, wymieniono wykładziny podłogowe w korytarzu na I p, zakupiono 50 kompletów bielizny pościelowej, 50 ręczników, odnowiono pomieszczenie porządkowe i magazyn bielizny czystej oraz 2 pokoje mieszkalne,
- Dom Wczasów Dziecięcych „Gołoborze” w Rudkach ul. Górnicza 4 gm. Nowa Słupia – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach oraz częściowo w korytarzach, zakupiono 100 kompletów bielizny pościelowej, wymieniono płyty chodnikowe,
- OW „Jodłowy Dwór” Huta Szklana 34 gm. Bieliny – odnowiono ściany i sufity w korytarzach, 20 pokojach oraz w sali konferencyjnej, zakupiono 200 kompletów bielizny pościelowej i 100 ręczników,
- Centrum Spotkań i Dialogu Diecezji Kieleckiej w Skorzeszycach 167 gm. Górnio – we wszystkich pokojach wymieniono listwy przypodłogowe, karnisze, lampy sufitowe, zakupiono 50 kompletów bielizny pościelowej, wymieniono posadzkę na korytarzu, zorganizowano aneksy kuchenne w obiekcie,
- Zajazd „Dyminy” w Kielcach ul. Ściegiennego 264 – odnowiono ściany i sufit w korytarzu,

- Zajazd „Baba Jaga” Święta Katarzyna ul. Kielecka 18 gm. Bodzentyn – odnowiono ściany i sufity we wszystkich pokojach mieszkalnych i sufity w łazienkach, zakupiono 20 kompletów pościeli,
- Zajazd „Mistrz i Małgorzata” Borków 113 gm. Daleszyce – pomalowano ściany i sufity w pokojach mieszkalnych oraz klatce schodowej,
- Ośrodek „Polanika” Chrusty ul. Laskowa 95 gm. Zagnańsk – zakupiono 50 kompletów pościeli, 50 sztuk dużych ręczników kąpielowych.
- Zespół Domków Letniskowych położony nad zalewem Chańcza gm. Raków – wymieniono panele podłogowe w górnej części 6 domków (część sypialniana na I piętrze), pomalowano 3 domki, zakupiono 70 sztuk pościeli, 60 podkładów na łóżka, 30 kołder i poduszek,
- Ośrodek Wypoczynkowy „Uroczysko” w Słopcu Rządowym 43 gm. Daleszyce – wyburzono jeden ze starych budynków, wybudowano dwa w pełni wyposażone i skanalizowane kompleksy higieniczno-sanitarne. Zagospodarowano, poprawiono estetykę części terenu Ośrodka.

2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej i inne świadczące łącznie więcej niż jedną usługę

W ewidencji tutejszej Inspekcji Sanitarnej znajduje się ogółem 193 zakłady usługowe w tym: 104 fryzjerskie, 54 kosmetyczne, 10 odnowy biologicznej, 2 zakłady tatuażu oraz 23 zakłady, w których świadczona jest łącznie więcej niż jedna usługa. Łącznie w tej grupie obiektów przeprowadzono 25 kontroli w 24 obiektach, podczas których w większości przypadków nie stwierdzono uchybień natury sanitarno – higienicznej, poza jednym wyjątkiem (podjęto działania represyjne).

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W 2023r. objęto nadzorem następujące obiekty:

- Salon Fryzjerski Tumlin Wykień 83 gm. Miedziana Góra,
- Salon Fryzjerski Chęciny Plac 2-go Czerwca 8,
- Salon Kosmetyczny Polichno gm. Chęciny
- Salon Kosmetyczny Łopuszno ul. Włoszczowska 17,
- Salon Kosmetyczny Porzecze gm. Miedziana Góra,
- Salon Kosmetyczny Nowiny ul. Parkowa 1F,
- Salon Kosmetyczny Kielce ul. Sienkiewicza 78A,
- Zakład Fryzjersko - Kosmetyczny Przyjmo ul. Barlinka 1,
- Zakład Fryzjersko - Kosmetyczny Nowiny ul. Białe Zagłębie 3B,
- Gabinet medycyny estetycznej i podologiczny Tumlin Wykień 43A.

Zlikwidowano:

- Salon Fryzjerski Nowiny ul. Parkowa 1F,
- Salon Fryzjerski Nowiny ul. Białe Zagłębie 3B,
- Zakład Fryzjersko – Kosmetyczny Samsonów 24 gm. Zagnańsk.
- Studio Tatuażu Chęciny ul. Żeromskiego 3.

Czynności kontrolne w tej grupie obiektów jak w latach poprzednich dotyczyły oceny stanu faktycznego i jego zgodności z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi. Szczególną uwagę zwracano na prawidłowo prowadzone procesy dezynfekcji narzędzi tj. rodzaj środka, roztwór, czas ekspozycji oraz na wiedzę personelu na temat stosowanych środków dezynfekcyjnych. Wymagano dokumentacji potwierdzającej ich zużycie, wielokrotnie zalecano zapoznanie się z kartą charakterystyki używanych preparatów, mając na uwadze zapewnienie bezpiecznych warunków ich stosowania.

2.5 Obiekty komunikacji publicznej

W 2023r. nie przeprowadzono kontroli obiektów komunikacji publicznej.

2.6 Cmentarze

W ewidencji tut. Inspekcji znajduje się 61 cmentarzy. Przeprowadzono 26 kontroli sanitarnych w 25 obiektach. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych. Natomiast w trakcie kontroli Cmentarza Parafialnego w Bodzentynie stwierdzono brak całkowitego ogrodzenia cmentarza, w związku z czym wydano decyzję administracyjną.

2.7 Domy przedpogrzebowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, znajduje się 10 domów pogrzebowych wyposażonych w chłodnie, w tym 1 posiadający salę sekcijną tj. „Hermes Grupe” Morawica ul. Korneckiego 8. Skontrolowano 4 obiekty, przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. W trakcie kontroli Zakładu

Pogrzebowego w Brzezinach ul. Chęcińska 287 gm. Morawica stwierdzono nieprawidłowy stan powierzchni ścian w części pomieszczeń zakładu, w związku z czym wystosowano decyzję administracyjną z zaleceniami.

2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji tutejszej Inspekcji znajduje się 186 obiektów użyteczności publicznej takich, jak: 19 urzędów miast i gmin, 69 aptek, 2 pralnie, 12 parkingów, 6 skwerów, 2 ośrodki szkoleniowe, 12 obiektów sportowych, 53 obiekty kulturalne (biblioteki, kina, teatry), 10 Komisariatów Policji, 1 Jednostkę Ratownictwa Pożarniczego. Ponadto w ewidencji znajduje się 17 piaskownic.

W roku 2023 objęto nadzorem Park Legend Nowa Słupia ul. Benedyktyńska 16.

W roku sprawozdawczym czynnościom kontrolnym poddano 5 obiektów sportowych, 7 parkingów, 4 obiekty kulturalne oraz 9 Komisariatów Policji. Przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych w 25 obiektach.

Kontrole sanitarne powyższych obiektów w większości przypadków nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego

W 2023 roku w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego poprawiono stan sanitarno-techniczny Komisariatu Policji w Strawczyńcu ul. Sportowa 1.

2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

W tej grupie obiektów znajdowało się: 10 krytych pływalni, 3 odkryte pływalnie, 7 kąpielisk. Jakość wody w większości przypadków odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Przeprowadzono 38 kontroli sanitarnych, ogółem w ramach nadzoru pobrano 50 próbek fizykochemicznych wody oraz 58 próbek bakteriologicznych (w tym w ramach nadzoru nad pływalniami pobrano 10 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.* z natrysków).

Wydano 12 decyzji administracyjnych (3 o zakazie kąpeli w nieckach basenowych, 1 o zakazie kąpeli w kąpielisku, 1 decyzję administracyjną zarządzającą podjęcie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie lub redukcję bakterii *Legionella sp.*, 1 o przydatności wody do kąpeli, 3 o wygaśnięciu, 3 wymierzające opłatę).

Pobór próbek wody z kąpielisk odbywał się zgodnie z zaopiniowanymi harmonogramami wewnętrznymi przedłożonymi przez organizatorów.

Pływalnie

W roku 2023 objęto nadzorem Basen letni przy Hotelu „Odyssey” Dąbrowa 3 gm. Masłów.

Tutejsza Inspekcja Sanitarna prowadziła nadzór nad systematycznością i udokumentowaniem badań jakości wody na pływalniach, po ich analizie wydano 10 ocen rocznych, woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 1230).

Zdarzały się jednak przypadki, kiedy w badanych próbkach wody pływalni stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne w:

- Krytej Pływalni przy Hotelu „Odyssey” w Dąbrowie 3 gm. Masłów (niecka basenowa Basenu rekreacyjnego małego - solanka siarczkowo-magnezowa) - bakterie *Pseudomonas aeruginosa*,
- Krytej Pływalni Gminnego Ośrodka Kultury „Perła” ul. Perłowa 1 w Nowinach (w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej) - bakterie *Pseudomonas aeruginosa*,
- Basenie przy Domu dla Niepełnosprawnych Piekoszów ul. Czarnowska 2A Piekoszów (niecka basenu rehabilitacyjnego) - bakterie *Legionella sp.* w wodzie z niecki basenowej.

W związku z zaistniałą sytuacją wydano decyzje o zakazie kąpeli do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Po podjęciu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody w zakresie kwestionowanego parametru i stwierdzono wygaśnięcie decyzji o zakazie kąpeli.

Ponadto w wyniku realizowanej wewnętrznej kontroli jakości wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella sp.* stwierdzono, iż woda z natrysków w Krytej Pływalni Hotelu „Przedwiośnie” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Bohdana Kosińskiego 20 gm. Masłów nie spełnia wymagań zawartych w zał. Nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r., ze względu na ponadnormatywną obecność tych bakterii. Wydano decyzję zarządzającą zdjęcie głowic natryskowych z baterii prysznicowych z natrysków Krytej Pływalni oraz przeprowadzenie działań naprawczych.

W przypadku przekroczeń wartości parametrycznych pozostałych parametrów (azotany, mętność, chloroform, utlenialność z KMNO₄, liczba mikroorganizmów w 36⁰C po 48h) na bieżąco przekazywano pisemne informacje o pogorszeniu jakości wody basenowej zarządcom, obligując ich do podjęcia działań naprawczych i przedłożenia prawidłowych wyników badań wody basenowej.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych, pobrano 50 próbek fizykochemicznych wody oraz 49 próbek bakteriologicznych (w tym w ramach nadzoru nad pływalniami pobrano 10 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.* z natrysków).

W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowe postępowanie w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody, podjęto działania represyjne (nie terminowe przesłanie wyniku analiz próbki wody).

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W 2023r. funkcjonowało 7 kąpielisk w: *Wilkowie gm. Bodzentyn, Andrzejówce gm. Chmielnik, Borkowie gm. Daleszyce, Cedzynie strona wschodnia i Cedzynie strona zachodnia gm. Górno, Morawicy, Strawczynie*. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 9 próbek wody do badań w zakresie parametrów mikrobiologicznych oraz przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych. W trakcie sezonu kąpielowego próbki wody pobierane były przez organizatora.

W trakcie sezonu w wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej wraz z wizualną oceną wody w kąpielisku *Strawczyn*, stwierdzono zakwit sinic w wodzie (w postaci zielonkawego zabarwienia wody, drobnych zielonych cząsteczek, zielonkawej poświaty i zmętnienia na powierzchni wody). W związku z tą sytuacją wydano decyzję o zakazie kąpieli w kąpieliskach do czasu ustąpienia zakwitu sinic. Po ustąpieniu zakwitu sinic wydano decyzję o przydatności wody do kąpieli stwierdzono oraz wygaśnięciu decyzji o zakazie kąpieli.

W roku 2023 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach nie znajdowało się żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Przy plażach działały punkty małej gastronomii, wypożyczalnie sprzętu, zapewniono również toalety oraz pojemniki do gromadzenia odpadów stałych usytuowane przy plaży lub w obszarze przyległym. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń, poza jednym wyjątkiem gdzie stwierdzono zły stan sanitarny toalety przy kąpielisku, podjęto działania represyjne. Skontrolowano wszystkie plaże przylegające do ww. miejsc kąpielowych, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości plaż, przeprowadzono 7 kontroli.

Jakość wody spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17.01.2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019r. poz. 255).

Wydano 30 ocen jakości wody w kąpieliskach (w tym 30 bieżących i 7 sezonowych).

3. Wnioski

Ogólny stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej oceniamy jako dobry podobnie jak w latach poprzednich. W większości przypadków kontrole sanitarne kąpielisk, pływalni oraz obiektów związanych z turystyką nie wykazały nieprawidłowości. Obserwujemy systematyczną poprawę stanu sanitarno-technicznego hoteli, miejsc noclegowych, co niewątpliwie ma wpływ na podnoszenie standardów świadczonych przez nie usług. W zakładach świadczących usługi: fryzjerskie, kosmetyczne czy tatuażu stwierdza się prawidłowe prowadzenie procesów dezynfekcji narzędzi i przyborów, prawidłowe postępowanie z bielizną czystą i brudną. Systematycznie wzrasta liczba zakładów, w których do obsługi klientów stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. W obiektach, w których stwierdzono nieprawidłowości we wspomnianym zakresie, podjęto działania represyjne i wzmocniono nad nimi nadzór sanitarny. W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego obiektów wydano decyzje administracyjne z terminem realizacji.

Nadal jest zbyt mała ilość ustępów w gminach, miejscowościach związanych z turystyką, fakt ten zauważalny jest zwłaszcza w sezonie letnim. Problem nadal stanowi także zbyt niski stopień skanalizowania terenów gminnych.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Szpitale

Pod nadzorem tutejszej Inspekcji Sanitarnej w powiecie kieleckim znajdują się 3 szpitale:

- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 wraz z Oddziałami Psychiatrycznymi przy ul. Kusocińskiego 59 w Kielcach.
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 gm. Chęciny
- Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3,

oraz

- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Bilczy ul. Osikowa 4 gm. Morawica,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Osinach gm. Pierzchnica,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A,
- Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy Chmielnik ul. Kielecka 1,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy Chęciny ul. Czerwona Góra 10.

Kontrole sanitarne omawianych obiektów głównie dotyczyły pomieszczeń stanowiących ich zaplecze oraz zasad postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi oraz zwłokami. W omawianym zakresie stan sanitarny większości obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem dwu przypadków gdzie podjęto działania represyjne w związku z nieprzestrzeganiem reżimu sanitarnego.

W przypadku Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 w 2023r. zakończono postępowanie administracyjne dotyczące stanu sanitarno-technicznego (odnowiono zabrudzone z odpryskami farby ściany, sufity i podłogi w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych, szatni, pomieszczeniu socjalnym oraz klatki schodowej ciągu komunikacyjnego w pawilonie B).

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 oddano do użytku Oddział Chorób Płuc i Onkologii Pulmonologicznej (dawny Oddział VIII i Oddział III). Wyremontowano pomieszczenia po Oddziale II gdzie aktualnie przeniesiono Oddział Torakochirurgii. Zorganizowano nowe szatnie zlokalizowane na parterze oraz 4 piętrze. Przeorganizowano magazyn odpadów medycznych, powstał magazyn odpadów o kodzie 180104. Trwa remont pomieszczeń Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

Natomiast w Zakładzie Opiekuńczo - Lecznicy w Bilczy ul. Osikowa 4 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono wykonanie zarządzeń decyzji - odnowiono ściany i sufity w pokojach i korytarzach, sufity w łazienkach, odnowiono drzwi wejściowe do pokoi i pozostałych pomieszczeń.

Od września 2023r. trwa sukcesywny remont pokoi pensjonariuszy Zakładu Opiekuńczo - Lecznicy w Osinach (odnowiono część pokoi). W miesiącu marcu 2024r. planowane jest zakończenie remontu.

Łącznie przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych (w tym: 3 w szpitalach, 9 w zakładach opiekuńczo-leczniczych i Oddziale Rehabilitacji Ogólnorozwojowej).

1.1 Zapatrzenie w wodę

Zarówno Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 gm. Chęciny oraz Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 posiadają własne ujęcia wody. Informacje na ten temat zamieszczono w rozdziale I pkt 2.5 (inne podmioty zaopatrujące w wodę) oraz w załączonej do tego działu tabeli nr 4.

Obiekty te posiadają również rezerwowe źródła zaopatrzenia w wodę, którymi są:

- dla Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 - wodociąg sieciowy Brzeziny
- dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 - wodociąg sieciowy Chęciny,
- dla Szpitala Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 - wodociąg sieciowy Busko-Zdrój.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę Zakładów Opiekuńczo Lecznicych i Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego są wodociągi (opisane w rozdziale I):

- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Bilczy ul. Osikowa 4 gm. Morawica - wodociąg sieciowy Brzeziny,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Osinach 54B gm. Pierzchnica - wodociąg sieciowy Pierzchnica,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A - wodociąg sieciowy Piekoszów,
- Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A - wodociąg sieciowy Piekoszów,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy Chmielnik ul. Kielecka1 - wodociąg Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3,
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy Chęciny ul. Czerwona Góra 10 - wodociąg Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10.

1.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Poszczególne podmioty lecznicze posiadają opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Personel mający kontakt z odpadami na każdym etapie (powstawania, magazynowania i transportu) posiada odpowiednie przeszkolenie w tym zakresie, prowadzi właściwą ich segregację, ma zapewnione środki ochrony osobistej.

Podmioty udzielające całodobowo świadczenia zdrowotne posiadają umowę z firmami zewnętrznymi zajmującymi się odbiorem i unieszkodliwianiem odpadów medycznych.

Postępowanie z odpadami medycznymi oraz stan sanitarno – techniczny pomieszczeń lub miejsc ich magazynowania nie budził zastrzeżeń, poza jednym przypadkiem.

Dane dotyczące postępowania z odpadami medycznymi (pomieszczenia magazynowe, transport i miejsca unieszkodliwiania oraz sposób utylizacji odpadów medycznych) przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela 6 Pomieszczenia magazynowe, transport i miejsca unieszkodliwiania oraz sposób utylizacji odpadów medycznych

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób utylizacji
1	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	REMONDIS Medison Sp. z o.o. ul. Puskina 41 42-530 Dąbrowa Górnica – opady o kodzie 18 01 04, Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7 – pozostałe odpady	spalanie
2	Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7	spalanie
3	Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	REMONDIS Medison Sp. z o.o. ul. Puskina 41 42-530 Dąbrowa Górnica	spalanie
	- Oddział Psychiatryczny ul. Kusocińskiego 59 Kielce	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym			
4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Rehabilitacyjny Bilcza ul. Osikowa 4	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	Spalmed Robert Karpa ul. Stawowa 3B, 32-210 Książ Wielki	„Raf-Ekologia” Sp. z o.o. ul. Trzecieckiego 14, 38-460 Jedlicze	spalanie
5	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Piekoszów ul. Czarnowska 2A	przenośne urządzenie chłodnicze	zakładu utylizacyjnego	„TPO” Sp. z o.o. ul. Wileńska 4/8, 94-029 Łódź	spalanie

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób utylizacji
6	Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej w Piekoszowie ul. Czarnowska 2A	przenośne urządzenie chłodnicze	zakładu utylizacyjnego	„TPO” Sp. z o.o. ul. Wileńska 4/8, 94-029 Łódź	spalanie
7	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Osiny 54 gm. Pierzchnica	przenośne urządzenie chłodnicze	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Gaskar” J. Ceraży-Piątek, P. Piątek ul. Bukowa 31, 26-085 Miedziana Góra	Spalarnia Odpadów Medycznych, ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7	Spalanie
8.	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chmielnik ul. Kielecka 1	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia (magazyn Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	zakładu utylizacyjnego	Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7	spalanie
9.	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chęciny ul. Czerwona Góra 10	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia (magazyn Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze Chęciny ul. Czerwona Góra 10)	zakładu utylizacyjnego	REMONDIS Medison Sp. z o.o. ul. Puszkina 41 42-530 Dąbrowa Górnicza – opady o kodzie 18 01 04, Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7 – pozostałe odpady	spalanie

Odpady komunalne gromadzone były w oznakowanych kontenerach lub pojemnikach z zachowaniem selektywnej zbiórki, nie stwierdzano nieprawidłowości w tym zakresie.

1.3 Gospodarka bielizną szpitalną

Zarówno szpitale, zakłady opiekuńczo – lecznicze jak i zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy, w zakresie prania i transportu bielizny korzystają z usług firm zewnętrznych za wyjątkiem Szpitala Powiatowego w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 (pralnia własna).

Skontrolowane podmioty lecznicze posiadały wydzielone magazyny, magazynki podręczne i miejsca do przetrzymywania bielizny (wyposażone w regały lub szafy). Natomiast bielizna brudna gromadzona była w workach płóciennych lub foliowych umieszczanych na podestach w brudownikach. Jej transport odbywał się przeznaczonymi do tego celu wózkami o zamkniętej przestrzeni ładunkowej.

W zakresie stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń magazynowych, transportu, jak również postępowania z bielizną nie stwierdzono nieprawidłowości.

Miejsca prania bielizny przedstawiono w tabeli nr 7.

Tabela 7 Miejsca prania bielizny

Lp.	Nazwa	Miejsce prania bielizny (wg oświadczenia)
1	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny	„TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. ul. Płk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków
2	Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	Własna pralnia
3	Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 - Oddział Psychiatryczny ul. Kusocińskiego 59 Kielce	„TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. ul. Płk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków – pralnia Skarżysko Kamienna
4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Rehabilitacyjny Bilcza ul. Osikowa 4	„TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. ul. Płk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków
5	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Piekoszów ul. Czarnowska 2A	Spółdzielnia Pracy Usługowo-Handlowa "UNIPRAL" ul. Górna 9, 25-415 Kielce
6	Oddział Rehabilitacji Ogólnorozwojowej Piekoszów ul. Czarnowska 2A	Spółdzielnia Pracy Usługowo-Handlowa "UNIPRAL" ul. Górna 9, 25-415 Kielce
7	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Osiny 54B gm. Pierzchnica	Własna pralnia
8	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chmielnik ul. Kielecka1	Pralnia Szpitala Powiatowe w Chmielniku ul. Kielecka 1-3
9	Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Chęciny ul. Czerwona Góra 10	„TOM-MARG ZPCH Sp. z o. o. ul. Płk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków

1.4 Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych

Prosektorium, stanowiące integralną część szpitala posiada Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze ul. Czerwona Góra 10 (1 sala sekcyjna, 2 komory chłodnicze na 8 miejsc). Przeprowadzono jego remont (wymieniono urządzenia chłodnicze zwiększając liczbę miejsc do 8, wymieniono wentylację).

W przypadku zgonu zwłoki umieszcza się w przystosowanych do tego celu pomieszczeniach pro–morte na okres 2h, po czym ciało przewożone jest specjalistycznym środkiem transportu do chłodni przyszpitalnej.

W Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy ul. Spacerowa 5 zwłoki przetrzymywane są w pomieszczeniach pro–morte przez okres 2h, następnie przewożone są do domu przedpogrzebowego „Hermes Grupa” Morawica ul. Korneckiego 8.

Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3 zwłoki przetrzymywane są w pomieszczeniach pro–morte przez okres 2h, następnie przewożone są do domu przedpogrzebowego Danuta Zwolska Zakład Pogrzebowy Zwolski Chmielnik ul. Targowa 12 lub Jolanta Walkiewicz Usługi Pogrzebowe Chmielnik ul. Wolności 1 (szpital posiada umowy).

Z zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno - opiekuńczego zwłoki odbierają zakłady pogrzebowe wskazane przez rodzinę zmarłego. Odbywa się to zgodnie z opracowanymi procedurami wewnętrznymi.

2. Szpitale uzdrowiskowe i sanatoria

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak szpitali uzdrowiskowych i sanatoriów.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) oraz praktyki zawodowe.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdują się 106 podmiotów leczniczych (w tym 49 realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne i 57 praktyki zawodowe).

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie podmioty lecznicze korzystają z wody z sieci wodociągów posiadających wodę o dobrej jakości. W sytuacjach pogorszenia jakości wody do spożycia, administratorzy wodociągu podejmowali działania naprawcze, w wyniku których zapewniona została woda o dobrej jakości.

3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

We wszystkich podmiotach, w których świadczone są usługi lecznicze prowadzona jest segregacja odpadów z podziałem na odpady medyczne oraz odpady komunalne. Odpady medyczne gromadzone są do worków foliowych (w zależności od ich rodzaju) o odpowiedniej kolorystyce, natomiast przedmioty o ostrych końcach do twardych plastikowych pojemników bez możliwości ich otwarcia. Po napełnieniu do 2/3 objętości umieszczane są w kartonach zbiorczych oznaczonych etykietą zawierającą niezbędne dane lub piktogramem. Docelowo trafiają do wydzielonego miejsca, wyposażonego w urządzenia chłodnicze do czasu zabrania ich do utylizacji. Personel mający kontakt z odpadami posiada przeszkolenie w tym zakresie i wyposażony jest w środki ochrony osobistej, a postępowanie z ww. odpadami jest zgodne z opracowanymi przez podmioty lecznicze procedurami. Transport zapewniają firmy specjalizujące się w tym zakresie, z którymi podmioty mają zawarte umowy.

3.3 Gospodarka bielizną

Podmioty lecznicze posiadają opracowane instrukcje i procedury dotyczące postępowania z bielizną czystą i brudną i transportu, zgodnie z którymi przetrzymywana jest prawidłowo w magazynkach na regałach lub w przeznaczonych do tego celu szafach. Bielizna brudna składowana jest w workach płóciennych lub plastikowych koszach w zorganizowanych brudownikach.

Wszystkie placówki korzystają z usług pralniczych świadczonych przez firmy zewnętrzne, które również zapewniają ich transport docelowy (w przypadku bielizny wielokrotnego użytku), stosowanej w niewielkich ilościach. Większość podmiotów leczniczych używa bielizny jednorazowego użytku. Wszystkie obiekty posiadają opracowane procedury postępowania z bielizną szpitalną.

Wykaz decyzji administracyjnych, wydanych w 2023r. przedstawia tabela nr 8.

Tabela 8 Wykaz decyzji administracyjnych wydanych w 2023r.

Lp.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1	Wodociąg Starochęciny gm. Chęciny	Brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z urządzeń wodociągowych wodociągu – przekroczenia dopuszczalnej wartości azotanów w wodzie	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
2	Wodociąg Borków gm. Daleszyce	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
3	Wodociąg Borków gm. Daleszyce	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
4	Wodociąg Borków gm. Daleszyce	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
5	Wodociąg Smyków gm. Daleszyce	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
6	Wodociąg Smyków gm. Daleszyce	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
7	Wodociąg Lasocin gm. Łopuszno	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
8	Wodociąg Cierchy gm. Mniów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	warunkowa przydatność (wykonano)
9	Wodociąg Kopalni Wapienia "Morawica" S.A. Morawica ul. Górnicza 42 gm. Morawica	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)

Lp.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
10	Wodociąg Kopalni Wapienia "Morawica" S.A. Morawica ul. Górnicza 42 gm. Morawica	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
11	Wodociąg Lesica gm. Piekoszów – sieć (nowy odcinek sieci) zaopatrującej 12 gospodarstw domowych w Gałęzicach	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli, z sieci (nowy odcinek sieci) zaopatrującej 12 gospodarstw domowych w Gałęzicach	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
12	Wodociąg Raków	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia w zakresie liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
13	Szpital Powiatowy w Chmielniku ul. Kielecka 1-3	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej pochodzącej z natrysków bakterią <i>Legionella sp.</i>	28.02.2023r. (wykonano)
14	Hotel „Przedwiośnie” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Bohdana Kosińskiego 20 gm. Masłów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej pochodzącej z natrysków bakterią <i>Legionella sp.</i>	13.09.2023r. (wykonano)
15	Kryta Pływalnia przy Hotelu „Odyssey” w Dąbrowie 3 gm. Masłów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody z niecki basenowej Basenu rekreacyjnego małego (solanka siarczkowo-magnezowa) bakterią <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
16	Kryta Pływalnia Hotelu „Przedwiośnie” w Mąchocicach Kapitulnych ul. Bohdana Kosińskiego 20 gm. Masłów	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej pochodzącej z natrysku bakterią <i>Legionella sp.</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
17	Kryta Pływalnia Gminnego Ośrodka Kultury „Perła” ul. Perłowa 1 w Nowinach gm. Nowiny	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody z niecki basenowej bakterią <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
18	Basen przy Domu dla Niepełnosprawnych Piekoszów ul. Czarnowska 2A	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody z niecki basenowej basenu rehabilitacyjnego bakterią <i>Legionella sp.</i>	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
19	Kąpielisko Strawczyn	zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w kąpielisku – zakwit sinic	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
20	Cmentarzu Parafialnym w Bodzentynie	brak całkowitego ogrodzenia cmentarza od strony wschodnio-południowej	31.05.2025r.
21	Ośrodek Wypoczynkowy „Jodełka” w Świętej Katarzynie ul. Kielecka 3, gm. Bodzentyn	- sufity w łazienkach pokoi Nr 118, 119, 120, 121 z odpryskami farby z wykwitami grzybopodobnymi, - ściany i sufity w magazynie bielizny czystej na I piętrze budynku hotelowego trwale zakurzone, - ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach pralni z odpryskami i ubytkami farb, trwale zakurzone.	30.11.2023r. (wykonano)
22	Zakład Pogrzebowy w Brzezinach ul. Chęcińska 287 gm. Morawica	ściany zabrudzone, miejscami z odpryskami farby w korytarzu, sali pożegnań, chłodni oraz w ustępie dla pracowników	31.05.2024r.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

Tabela 9 Liczba obiektów objętych nadzorem w 2023r. według rodzaju prowadzonej działalności w porównaniu z 2022r.

Rodzaj obiektów	Liczba nadzorowanych obiektów		Różnica
	2023	2022	
Obiekty produkcji żywności	956	812	+144
Obiekty obrotu żywnością	968	986	-18
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	276	275	+1
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	198	201	-3
Wytwórnice przedmiotów użytku	3	3	0
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	13	11	+2
Razem	2414	2288	+126

Spółród 2414 obiektów znajdujących się w ewidencji Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia skontrolowano 355 obiektów.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie 468 kontroli (w tym 30 kontroli środków transportu),
- wydano 286 decyzji administracyjnych tj.: 36 decyzji z zarządzeniami, 12 decyzji przedłużających terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 4 decyzje umarzające postępowanie administracyjne, 3 decyzje uchylające decyzje, 4 decyzje poszerzające zakres prowadzonej działalności, 2 decyzje zmieniające, 12 decyzji wykreślających zakłady z rejestru, 56 decyzji wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 24 decyzje zatwierdzające warunkowo zakłady, 6 decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie zakładów, 127 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 30 środków transportu żywności),
- oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 152 zakłady, tj. 42,8% obiektów skontrolowanych,
- pobrano do badania laboratoryjnego 155 próbek, zakwestionowano 2 próbki,
- skierowano 8 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Tabela 10 Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu w 2023r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2023r.
Obiekty produkcji żywności	47
Obiekty obrotu żywnością	38
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	38
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	28
Wytwórnice przedmiotów użytku	1
Razem	152

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością / żywienia zbiorowego / materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 152 obiekty.

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

1. Obiekty produkcji żywności

Tabela 11 Liczba obiektów produkcji żywności, ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji na terenie powiatu w 2023r

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji w 2023r.
Wytwórnice lodów	1
Automaty do lodów	4
Piekarnie	7
Przetwórnice owocowo – warzywne	3
Cukiernie	4
Wytwórnice octu, majonezu i musztardy	1
Producenci pierwotni	16
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	3
Producenci pierwotni, RHD, dostawcy bezpośredni	6
Inne wytwórnice	2
Razem	47

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji 47 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 956 obiektów. Skontrolowano 87 zakładów produkcji żywności, w których przeprowadzono ogółem 103 kontrole. Wydano 22 decyzje administracyjne tj.: 4 decyzje z zarządzeniami, 2 decyzje przedłużające terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne, 1 decyzję poszerzającą zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję uchylającą decyzję, 4 decyzje wykreślające z rejestru, 2 decyzje zatwierdzające warunkowo, 2 decyzje przedłużające warunkowe zatwierdzenie zakładów, 5 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo.

W zakładach produkcji żywności w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 73 próbki żywności – niekwestionowane.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 4 zakładach,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 3 zakładach,
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie,
- śledzenie produktu (Traceability) – w 1 zakładzie,
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie,
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące: doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego: sufitów, ścian, drzwi, wyposażenia zakładu.

2. Obiekty obrotu żywnością

Tabela 12 Liczba obiektów obrotu żywnością ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością na terenie powiatu w 2023r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością w 2023r.
Sklepy spożywcze	34
Kiosk	1
Obiekty ruchome i tymczasowe	2
Inne obiekty obrotu żywnością	1
Razem	38

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością 38 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 968 obiektów (w tym 182 środki transportu). Skontrolowano 139 zakładów obrotu żywnością, w których przeprowadzono 189 kontroli.

Wydano 188 decyzji administracyjnych tj.: 25 decyzji z zarządzeniami, 8 decyzji przedłużających terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 3 decyzje umarzające postępowanie administracyjne, 2 decyzje uchylające decyzje, 2 decyzje poszerzające zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję zmieniającą, 5 decyzji wykreślających zakłady z rejestru, 52 decyzje wygaszające i wykreślające zakłady z rejestru, 3 decyzje zatwierdzające warunkowo zakłady, 87 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 30 środków transportu żywności).

Skierowano 2 wnioski o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W obiektach obrotu żywności w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 82 próbki – 2 próbki kwestionowano.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu obrotu żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 7 zakładach,
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 7 zakładach,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 7 zakładach,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 5 zakładach,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 4 zakładach,
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 3 zakładach,
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 3 zakładach,
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 2 zakładach,
- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 2 zakładach,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach,
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie,
- śledzenie produktu (Traceability) – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu obrotu żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 17 zakładach,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 15 zakładach,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 7 zakładach,
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 6 zakładach,
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 6 zakładach,

- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 6 zakładach,
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 4 zakładach,
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 3 zakładach,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 3 zakładach,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie,
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące:

- opracowania i wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego sufitów, ścian,
- zapewnienia prawidłowych warunków przy sprzedaży środków spożywczych nieopakowanych.

Ponadto wydano 1 decyzję:

Zakazująca:

1. Wprowadzania do obrotu suplementów diety pn. Olej CBD 5% GreenDNA oraz Olej CBD 10% GreenDNA ze względu na zastosowanie do produkcji ww. suplementów diety surowca pn. CBD Oil (with Hemp Oil) 1-30%, który nie jest przeznaczony do spożycia przez ludzi.
2. Prezentacji, reklamy i oferowania do sprzedaży w/w suplementów diety pn. Olej CBD 5% GreenDNA oraz Olej CBD 10% GreenDNA na stronie internetowej <https://green-dna.eu/> ze względu na zastosowanie do produkcji ww. suplementów diety surowca pn. CBD Oil (with Hemp Oil) 1-30%, który nie jest przeznaczony do spożycia przez ludzi.

Nakazująca:

3. Wycofanie z obrotu handlowego suplementów diety pn. Olej CBD 5% GreenDNA oraz Olej CBD 10% GreenDNA ze względu na zastosowanie surowca pn. CBD Oil (with Hemp Oil) 1-30% wykorzystanego do produkcji ww. suplementów diety, który nie jest przeznaczony do spożycia przez ludzi.
4. Przedłożenie Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Kielcach listy dystrybucji suplementów diety pn. Olej CBD 5% GreenDNA oraz Olej CBD 10% GreenDNA, z wykazem podmiotów i zakładów (nazwa i adres), do których zostały dostarczone wraz z określeniem dostarczonej ilości.
5. Firmie wprowadzającej do obrotu handlowego w/w suplementów diety przedłożenie Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Kielcach dokumentacji potwierdzającej wykonanie obowiązku zawartego w pkt. 1, 2, 3, 4 w terminie do dnia 14.04.2023r.

3. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego

Tabela 13 Liczba obiektów żywienia zbiorowego otwartego ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego na terenie powiatu w 2023r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w 2023r.
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	24
Zakłady małej gastronomii	12
Zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych	2
Razem	38

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego 38 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 276 obiektów. Skontrolowano 75 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w których przeprowadzono 99 kontroli.

Wydano 58 decyzji administracyjnych tj.: 1 decyzję z zarządzeniami, 1 decyzję poszerzającą zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję zmieniającą, 3 decyzje wygaszające i wykreślające zakłady z rejestru, 17 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 4 decyzje przedłużające warunkowe zatwierdzenie, 31 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 2 zakładach,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne –w 1 zakładzie,
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie,
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

W 2023r. wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą:

- zapewnienia prawidłowej wentylacji nad stanowiskami obróbki termicznej,
- prawidłowego opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad HACCP.

4. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego

Tabela 14 Liczba ocenionych obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w 2023r.
Bufety przy zakładach pracy	1
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	2
Stołówki w żłobkach	2
Stołówki szkolne	9
Stołówki na koloniach/półkoloniach/obozach/zimowiskach	4
Stołówki w przedszkolach	3
Inne zakłady żywienia	5
Zakłady usług cateringowych	2
Razem	28

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego 28 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 198 obiektów. Skontrolowano 50 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 73 kontrole.

Wydano 18 decyzji administracyjnych tj.: 6 decyzji z zarządzeniami, 2 decyzje przedłużające terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 3 decyzje wykreślające z rejestru, 1 decyzję wygaszającą i wykreślającą zakład z rejestru, 2 decyzje zatwierdzające warunkowo zakłady, 4 decyzje zatwierdzające bezwarunkowo.

Zatwierdzono 4 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego. Skierowano 6 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

4.1 Bufety przy zakładach pracy

Na terenie powiatu znajdują się 2 bufety przy zakładach pracy. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne –w 1 zakładzie,
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie,
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie,
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 1 zakładzie,
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie,
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie,
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie,
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 1 zakładzie,
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie,
- śledzenie produktu (Traceability) – w 1 zakładzie,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

4.2 Stołówki w domach wczasowych

Na terenie powiatu znajduje się 1 stołówka w domu wczasowym. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę.

4.3 Bloki żywienia w szpitalach

Na terenie powiatu znajdują się 3 bloki żywienia w szpitalach. W roku 2023 nie kontrolowane.

Wydano 1 decyzję zatwierdzającą.

Zatwierdzono 1 zakład.

4.4 Bloki żywienia w domach opieki społecznej

Na terenie powiatu znajduje się 11 bloków w domach opieki społecznej. Skontrolowano 3 zakłady, w których przeprowadzono 5 kontroli, w tym 2 z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

4.5 Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka

Na terenie powiatu znajduje się 8 stołówek w żłobkach. Skontrolowano 3 zakłady, w których przeprowadzono 3 kontrole, w tym 2 kontrole z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego – nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.6 Stołówki szkolne

Na terenie powiatu znajduje się 100 stołówek szkolnych. Skontrolowano 18 zakładów, w którym przeprowadzono 29 kontroli, w tym 9 kontroli sanitarnych z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 8 decyzji administracyjnych tj.: 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami, 2 decyzje przedłużające terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 1 decyzję wykreślającą z rejestru, 3 decyzje zatwierdzające bezwarunkowo.

Zatwierdzono 3 zakłady. Skierowano 5 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 8 zakładach,
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 5 zakładach,
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 4 zakładach,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 3 zakładach,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 3 zakładach,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 3 zakładach,

- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach,
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 2 zakładach,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne –w 1 zakładzie,
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie,
- wiarygodność przedsiębiorcy, w tym prawidłowość i terminowość realizacji nakazów ujętych w decyzjach właściwych organów PIS i gotowość do współpracy – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 3 zakładach,
- wiarygodność przedsiębiorcy, w tym prawidłowość i terminowość realizacji nakazów ujętych w decyzjach właściwych organów PIS i gotowość do współpracy – w 1 zakładzie,
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie.

Wydano 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami tj.:

- 1 decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia prawidłowego opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP,
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego: sufitu w miejscu łączenia ze ścianą w kuchni należącej do bloku żywienia szkoły, ściany w komunikacji wewnętrznej należącej do bloku żywienia przedszkola, sufitu w przedsiönku ustępu dla personelu należącego do przedszkola.

4.7 Stołówki w bursach i internatach

Na terenie powiatu znajdują się 2 stołówki w internatach. W 2023r. nie kontrolowane.

4.8 Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach

Na terenie powiatu znajdowały się 4 typowe ośrodki kolonijne. Skontrolowano 5 zakładów (w tym 1 obóz harcerski w trakcie wypoczynku letniego). Przeprowadzono 6 kontroli, w tym 4 kontrole z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Ponadto w 2023r. podczas trwania wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży nadzorowano 5 zakładów, w tym: 2 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, 3 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 5 kontroli. W/w kontrole uwzględniono również przy opisie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne –w 1 zakładzie,
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie,
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 1 zakładzie,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

4.9 Przedszkola

Na terenie powiatu znajdują się 34 stołówki w przedszkolach. Skontrolowano 5 zakładów, w których przeprowadzono 6 kontroli, w tym 3 kontrole sanitarne z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego

Wydano 5 decyzji administracyjnych tj.: 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami, 1 decyzję wykreślającą zakład z rejestru, 1 decyzję wygaszającą i wykreślającą zakład z rejestru, 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 3 zakładach,
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 2 zakładach,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 2 zakładach,
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 2 zakładach,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne –w 1 zakładzie,
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

Wydano 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami tj.:

➤ 1 decyzję administracyjną dotyczącą:

- zapewnienia prawidłowego zlewozmywaka do mycia, dezynfekcji pojemników służących do transportu czystych naczyń stołowych oraz prawidłową powierzchnię ociekową do ich osuszania,
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego: sufitu w rozdzielni naczyń stołowych, szafki na czyste naczynia stołowe w magazynie zastawy stołowej, stołu produkcyjnego w kuchni, szafki w kuchni, podłogi w zmywalni naczyń stołowych, lodówko-zamrażarki w magazynie żywności, stanowiska mycia warzyw/owoców, windy do transportu czystych warzyw,
- zapewnienia wentylacji w pomieszczeniu higienicznosanitarnym pracowników,
- zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników: w zmywalni naczyń stołowych zabezpieczyć otwór wentylacyjny, w magazynie żywności oraz jadalni zapewnić siatki ochronne przeciw owadom w otwieranych oknach,
- uzupełnienia, dostosowania, wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP,

➤ 1 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego - higienicznego: ściany w pomieszczeniu przyjęcia cateringu, ściany w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym, posadzki w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym.

4.10 Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych

Pod nadzorem znajduje się 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych. W 2023r. nie kontrolowana.

4.11 Inne zakłady żywienia

Na terenie powiatu znajduje się 26 innych zakładów żywienia. Skontrolowano 8 zakładów, w których przeprowadzono 13 kontroli, w tym 5 kontroli sanitarnych z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 3 zakładach,
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 3 zakładach,
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach,
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 2 zakładach,
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 2 zakładach,
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 2 zakładach,
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach,
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 2 zakładach,
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 2 zakładach,
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych –

- w 1 zakładzie,
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 1 zakładzie,
- śledzenie produktu (Traceability) – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach,
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 1 zakładzie,
- znakowanie – w 1 zakładzie.

Wydano 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami tj.:

- 1 decyzję administracyjną dotyczącą:
 - doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego: ścian w pomieszczeniach bloku żywienia, podłóg w pomieszczeniach bloku żywienia,
 - zabezpieczenia wlotów wentylacyjnych w pomieszczeniach bloku żywienia,
 - zapewnienia drzwi pomiędzy: kuchnią a zmywalnią naczyń stołowych, kuchnią a korytarzem komunikacji wewnętrznej, magazynem środków spożywczych a korytarzem komunikacji wewnętrznej,
 - zapewnienia w barku na I piętrze stanowiska mycia drobnego sprzętu podręcznego,
 - zapewnienia zaplecza sanitarno-higienicznego dla obsługi restauracji/barku zlokalizowanego na I piętrze,
 - prawidłowego opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP.
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą prawidłowego opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP.

4.12 Zakłady usług cateringowych

Na terenie powiatu znajduje się 6 zakładów usług cateringowych. Skontrolowano 6 zakładów, w których przeprowadzono 9 kontroli, w tym 2 kontrole sanitarne z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 2 decyzje administracyjne tj.: 1 decyzję wykreślającą z rejestru, 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 1 zakładzie.

5. Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach posiadał w swojej ewidencji 3 zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 2 zakłady, w których przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny zakładu produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Miejsca obrotu przedmiotami użytku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach w 2023r. posiadał w rejestrze zakładów 13 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym:

- 3 hurtownie - skontrolowano 1 zakład, w których przeprowadzono 1 kontrolę,
- 10 sklepów - skontrolowano 1 zakład, w których przeprowadzono 1 kontrolę.

7. Działania związane z oceną jakości zdrowotnej importowanych środków spożywczych, dozwolonych substancji dodatkowych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością dokonywaną w miejscu docelowego przeznaczenia w 2023r.

W 2023r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną tematyczną w zakresie oceny jakości zdrowotnej 1 partii środków spożywczych tj. szczypiorku liofilizowanego wywożonych/eksportowanych do krajów trzecich tj. Turcji.

Na podstawie wyników z przeprowadzonych czynności wydano świadectwo spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę.

8. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF

W 2023r. w związku z niżej wymienionymi powiadomieniami prowadzono korespondencję telefoniczną i/lub e mail, listowną, dot.:

1. powiadomienia alarmowego nr 2022.0127 dot. przekroczenia poziomu odniesienia dla obecności akryloamidu - $809 \pm 81 \mu\text{g/kg}$ w produkcie pn. Herbatniki Petit Beurre Apetitki, herbatniki premium biscuits, 200 g, numer partii: 18.09.2023.C, data minimalnej trwałości: 18.09.2023, wyprodukowanym przez firmę Ro Star S.A. Șos. Alexandriei, nr. 40-42, Bragadiru, Ilfov. Cod 077025, Romania dla: Eurobrand Sp. z o.o., ul. Płochocińska 111/114, 03-044 Warszawa. (BŻ.RA.420.1061.2022).

2. powiadomienia alarmowego nr 2023.0064 zgłoszonego przez SCP Litwy w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyn (aflatoksyna B1 na poziomie $90,92 \pm 21,73 \mu\text{g/kg}$ oraz sumy aflatoksyn B1, B2, G1 i G2 na poziomie $97,52 \pm 21,95 \mu\text{g/kg}$) w ekologicznych orzechach pistacji, 10 kg, numer partii: 12/DE-ÖKO-005, numer partii nadany przez litewską firmę LOT: E1009-16, kraj pochodzenia: Iran, najlepiej spożyć przed 31/08/2023 (BŻ.RA.420.26.2023).
3. uzupełniającego powiadomienia alarmowego nr 2022.5363-fup17 (iRASFF 592333) zgłoszonego przez pojedynczy punkt kontaktowy Niemiec w sprawie stwierdzenia wysokiego poziomu estrów 3-MCPD kwasów tłuszczowych oraz estrów glicydowych kwasów tłuszczowych w produkcie pn. ciastka Unicorn wheels, 220 g, marki Aldiva, pochodzącym z Turcji (BŻ.RA.420.815.2022.1).
4. powiadomienia alarmowego nr 2023.0999 (iRASFF 595348) w sprawie wykrycia obecności karbendazymu ($3,89 \pm 1,95 \text{ mg/kg}$) w produkcie pn. Black Fungus - czarne grzyby, nr partii L:D2108022, data minimalnej trwałości 12.12.2023, pochodzącym z Chin (BŻ.RA.420.84.2023).
5. powiadomienia alarmowego PLW w Ostródzie nr 2815/1/2023 w związku ze stwierdzeniem obecności Salmonella Typhimurium w jednej próbie medalionów z indyka, nr partii 23013001, pobranej w dniu 01.02.2023r. w „Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym INDYK – MAZURY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa”, ul. Gizewiusza 32, 14 – 100 Ostróda.
6. powiadomienia alarmowego powiadomienie alarmowe nr 2023.1857 (iRASFF 601850) w sprawie wykrycia aflatoksyn (suma aflatoksyn B1+B2+G1+G2) na poziomie $11,2 \mu\text{g/kg}$ w produkcie ekologicznym Popcorn, 1000 g, numer partii: 80-230123, data minimalnej trwałości: 30/09/2023, kraj pochodzenia: Turcja (BŻ.RA.420.195.2023).
7. powiadomienia alarmowego SCP Niderlandów 2023.2377 w sprawie skargi konsumenckiej dotyczącej znalezienia odłamków szkła w środku spożywczym pn. Sałatka Babuni obiadowa dinner salad, kod EAN 5903285001005, pochodzącym z Polski <https://webgate.ec.europa.eu/irasff/notification/view/605576> (BŻ.RA.420.274.2023).
8. powiadomienia alarmowego nr 2023.2025 (iRASFF nr 603206) zgłoszonego przez SCP Hiszpanii w sprawie wykrycia chlorpiryfosu w kukurydzy przeznaczonej na popcorn, pochodzącej z Hiszpanii.
9. powiadomienia alarmowego SCP Niemiec z dnia 26.05.2023r., nr 2023.3539 w sprawie obecność fragmentów metalu w paście warzywnej ze szpinakiem i orzeszkami bezglutenowa BIO 135 g, - ALLOS, o datach minimalnej trwałości: 03.02.2024, 27.03.2024, 03.05.2024.
10. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (nr iRASFF # 617041) w sprawie nieautoryzowanej nowej żywności Epimedium grandiflorum w suplemente diety pn. Epimedium (Horny goat) 40 kapsulek, nr partii: EPIMEDIUM-11, data minimalnej trwałości: 06/2025, producent: Medica Herbs S.C., ul. Bieżanowska 23e, 30-812 Kraków,
11. powiadomienia alarmowego Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 7.06.2023r., nr iRASFF: 615558 w sprawie przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędowych amin aromatycznych w łyżce do spaghetti pochodzącej z Chin.
12. powiadomienia alarmowego Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 30.06.2023r., nr 620159 w sprawie kawałków szkła znajdujących się w butelce produktu pn. „Lemoniada Porzeczkowo-Bąbelkowej”, poj. 330 ml, data minimalnej trwałości: 30.04.2024r., numer partii: 04.2024 L.03.28.A, producent: „Ogródek Dziadunia”, ul. Traugutta 27, 42-110 Wąsosz Dolny.
13. powiadomienia alarmowego iRASFF 635682 ws. niezadeklarowanego alergenów - glutenu w produkcie bezglutenowym - 100 % makaron z kukurydzy z Rumunii, Nazwa: BEZ GLUTENU, 100 % MAKARON z KUKURYDZY // Gluten-Free, 100% Corn pasta, Fusilli marka: Sam Mills waga: 500.0g, Najlepiej spożyć przed: 21 03 25 B, Numer kodu kreskowego: 5948935000274.
14. powiadomienia alarmowego nr 2023.7945 (iRASFF 645576) zgłoszonego przez pojedynczy punkt kontaktowy (SCP) Francji w sprawie wykrycia niedeklarowanego alergenów – glutenu na poziomie powyżej 50 mg/kg w produkcie oznaczonym jako bezglutenowy pn. Iso Zero 100% Whey Protéine, numer partii: 0354, data minimalnej trwałości: 23/01/2026, marki: ERIC FAVRE, pochodzącym z Polski.
15. powiadomienia alarmowego władz Finlandii z dnia 25.10.2023r., nr 640654 w sprawie stwierdzenia Salmonelli Virchow w mrożonych liściach limonki, 100g, marki BDMP, nr partii: 661135 A, najlepiej spożyć przed: 15/05/2025, pochodzących z Tajlandii.
16. powiadomienia alarmowego Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 1.12.2023r., nr 648949 w sprawie stwierdzenia obecności zapleśnienia oraz zgnilizny w orzechach laskowych, kraj pochodzenia Gruzja.
17. powiadomienia informacyjnego Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w celu zwrócenia uwagi nr 41.2022 z dnia 21.12.2022 w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu – buprofenzyny na poziomie $0,025 \pm 0,013 \text{ mg/kg}$ w produkcie pn. Cytryny odmiany Enterdonato, numer partii: 17-13399-01-22, pochodzącym z Turcji (BŻ.RA.420.1234.2022).

18. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań nr 2022.24 z dnia 16.12.2022r. w sprawie stwierdzenia wysokiego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych w suplemencie diety pn. HERBS, Tymianek i Podbiał, masa netto: 30g (12 pastylek), numer partii: 31722, data minimalnej trwałości: 09.2024, producent Stella Nutrion Sp. z o.o., ul. Kolejowa 10 a, 23-200 Kraśnik.
19. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi nr 2022.10 z dnia 28.12.2022r. przekazane przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – imidaklopyrydu ($0,031 \pm 0,016$ mg/kg) w produkcie pn. Soczewica zielona, 500 g, numer partii: 189, najlepiej spożyć przed końcem: 03.2024, kraj pochodzenia: Kanada.
20. powiadomienia informacyjnego nr 2023.0546 (iRASFF 592319), przekazane przez SCP Finlandii w sprawie stwierdzenia przez konsumenta pleśni w produkcie pn.: Valio PROfeel® protein snack, 150g, raspberry lactose free, kod kreskowy: 6408432201950.
21. powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi nr 2023.023 z dnia 09.03.2023r. przekazane przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. stwierdzenia pogorszenia cech organoleptycznych smak/zapach – dot. produktów pn. Sitko nr 8-13 „186”, kod EAN: 5906074 390120 oraz Nożyk do maszynki nr 8, 86.3107 jednostronny, kod EAN: 5906074, pochodzących z Polski (BŻ.RA.420.170.2023),
22. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 09.03.2023r., nr 2023.022 w sprawie stwierdzenia występowania zmian organoleptycznych środka spożywczego (potwierdzonych badaniem laboratoryjnym) po użyciu produktu pn. szarpak do maszynki, nadruk o treści S-8/SZ RE – 9108, pochodzącego z Polski (BŻ.RA.420.169.2023).
23. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań # 610262 w sprawie produktu pn.: Herbata Loyd Earl grey, numer partii: L18102213 A, najlepiej spożyć przed: 12.2023, w którym stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych na poziomie 240 ± 40 µg/kg, Producent: Mokate S.A. ul. Katowicka 265a 43-450 Ustroń.
24. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań z dnia 12.05.2023r., nr 22.2023 (iRASFF 611098) Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w sprawie dotyczącej stwierdzenia przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych na poziomie 648 ± 98 µg/kg w środku spożywczym pn.: Rumianek herbatka ziołowa Posti, numer partii: 03.2025/L010, data minimalnej trwałości: 03.2025, producent: Sunny Glow Sp. z o. o., ul. Solec 81B/A-51, 00-382 Warszawa.
25. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 22.05.2023r. nr 2023.04 (iRASFF 612327) dot. stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis (wykryto Salmonella Enteritidis w 5 z 5 pobranych i zbadanych próbek) w próbce środka spożywczego pn.: KEBAB PREMIUM 100%, marki Besafood, nr partii: 294/PI, data minimalnej trwałości: 22.04.2024, masa netto: 500g, producent: BESA FOOD Sp. z o. o., Ujrzanów 66, 08-110 Siedlce (BŻ.RA.420.403.2023).
26. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.07.2023r. (iRASFF 621977) dot. stwierdzenia obecności nieautoryzowanej nowej żywności: alfoscera cholicy (α -GPC) w suplemencie diety z Polski pn. FA Core Plasma.
27. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Śląskiego Państwowego informacyjnego w celu podjęcia działań Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 7.07.2023r., nr 621646 dot. stwierdzenia przekroczenia sumy alkaloidów pirolizydynowych w kminie rzymskim mielonym.
28. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 6.07.2023r., nr 621422 w sprawie stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności alfoscera cholicy (α -GPC) w suplemencie diety pn. NAPALM® Pre-contest pumped stimulant free, producent: Fitness Authority® Sp. z o.o., ul. Konna 4, 80-174 Otomin.
29. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy nr 2023.4643 (nr iRASFF # 619680) w sprawie braku informacji o napromienianiu na etykiecie środka spożywczego pn. „Suplement diety Echinacea”, nr partii B 251352, najlepiej spożyć przed: 31/07/2025, producent: Swanson Health Products, Fargo, ND 58108 United States (BŻ.RA.420.550.2023).
30. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 23.06.2023r., nr 26.2023 (iRASFF nr 618867) dot. stwierdzenia obecności kwasu sorbowego na poziomie 1621 ± 162 mg/l w produkcie pn.: Syrop Lipa Malina Kids, 120 ml, numer partii: 010123, termin przydatności do spożycia: 01.2025 r., producent: Direct Pharma Sp. z o.o., ul. Radnickiego 11, 30-498 Kraków, zakład produkcyjny: Direct Pharma Polska Sp. z o. o., Sygnczów 1, 32-020 Wieliczka.
31. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 30.05.2023r., iRASFF nr 613856 dot. stwierdzenia przekroczenia NDP

- akryloamid 863 +/- 191 µg/kg w produkcji pn.: Płatki żytnie Lubella, data minimalnej trwałości: 25.11.2023, numerem partii: L211253LG, w opakowaniach jednostkowych 500g.
32. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań (iRASFF # 624737) Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie przekroczenia NDP akryloamidu na poziomie 1079 +/- 238 µg/kg w produkcji „Płatki żytnie Lubella”, najlepiej spożyć przed: 26.11.2023, numer partii: 0332 L211263LG3.
 33. powiadomienia informacyjnego w podjęcia działań Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 02.08.2023r., iRASFF nr 626607 dot. przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędnych amin aromatycznych w produkcji pn.: Łyżka kuchenna, marka: VALDINOX Mistrz w kuchni.
 34. powiadomienia informacyjnego w sprawie stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności alfosceran choline (α -GPC) w suplemencie diety pn. ALPHA GPC 300 mg, 60 kapsulek z nr partii: 02 2023 oraz datą minimalnej trwałości: 01/2025r. oraz z nr partii: 04 2023 oraz datą minimalnej trwałości: 03/2025r., producenta Medicaline Konrad Malitka, Ostrówiec 150, 05-480 Karczew.
 35. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 23.08.2023r., iRASFF nr 629547 w sprawie suplementu diety pn. „PAC-on Calm, 60 kapsulek”, oznakowanego nr partii: 26AP220301 oraz datą minimalnej trwałości: 03.2024r., który ze względu na skład spełnia kryterium definicji dla produktu leczniczego, zgodnie z opinią Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.
 36. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań nr iRASFF #626893 w sprawie suplementu diety pn. Allnutrition Alpha GPC, 60 kapsulek, nr partii: AN230232, data minimalnej trwałości: 28.02.2025, w składzie którego zadeklarowano składnik alfosceran choline (α -GPC), tj. nieautoryzowaną nową żywność.
 37. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 29.08.2023r., iRASFF nr 630430 dot. przekroczenia NDP ręcici ($0,2271\text{mg/kg} \pm 0,0318\text{ mg/kg}$) w suplemencie diety pn. „Creatine”, marki SFD Nutrition, 200 caps., nr partii: 1E3 T00 07 2024, termin przydatności do spożycia 31/07/2024.
 38. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 11.09.2023r., nr iRASFF 632345 w sprawie przekroczenia NDP ręcici w suplementach diety pn. Allnutrition Creatine Muscle Max z Polski.
 39. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 12.09.2023r., iRASFF nr 632459 dot. przekroczenia NDP ręcici ($0,236 \pm 0,035\text{ mg/kg}$) w suplemencie diety pn. Creatine, marki SFD Nutrition, 250 g, nr partii: 2E3 T24/07 2024, termin przydatności do spożycia 31/07/2024.
 40. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 3.10.2023r., iRASFF nr 636275 dot. przekroczenia NDP ręcici ($0,172\text{ mg/kg}$) w suplemencie diety pn. AllNutrition Creatine Muscle Max 500 g, marki SFD Nutrition, nr partii: 071.222/12.2024, termin przydatności do spożycia 31/12/2024.
 41. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 21.09.2023r., iRASFF nr 634135 dot. przekroczenia NDP ręcici ($0,16 \pm 0,02\text{ mg/kg}$) w suplemencie diety pn. Creatine, 200 kapsulek, marki SFD, ul. Zielonogórska 4, 45-323 Opole, nr partii: 04 2024 PE1T00, data minimalnej trwałości 04/2024.
 42. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 25.09.2023r. nr iRASFF nr 634636 w sprawie wykrycia Salmonella spp w bazylii pochodzącej z Egiptu.
 43. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 3.10.2023r., iRASFF nr 636462 dot. przekroczenia NDP ręcici ($0,384\text{ mg/kg}$) w suplemencie diety pn. SFD Creatine 500g, marki SFD Nutrition, nr partii: 081.222/12.2024, termin przydatności do spożycia 31/12/2024.
 44. uzupełniającego powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 13.10.2023r., iRASFF nr 638226 dot. suplementu diety SFD Creatine 500g, nr partii 1E3 T 24 z datą minimalnej trwałości 07.2024 firmy SFD S.A., ul. Zielonogórska 4, 45-323 Opole.
 45. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.10.2023r., nr #637415, w sprawie stwierdzenia: nieoznakowanego napromieniowania suplementu diety pn. Kompleks Cynamonu, Gymnemy i Morwy, pochodzącego z USA.
 46. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 27.09.2023r., iRASFF nr 635138 dot. stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności – mononukleotyd nikotynamidowy (NMN) o czystości 99% w suplemencie diety pn.: „NMN z Resweratolem 300 mg”, 30 kapsulek VEGE, marki ALINESS HEALTH'N'BEAUTY.

47. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań iRASFF # 637669 Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia wewnątrz opakowania produktu pn.: „Balsam Jerozolimski FORTE” suplement diety 200 ml, nr partii: 220803, najlepiej spożyć przed końcem: 082024, producent: Boni Fratres Pharmaceutical Sp. z o.o., ul. Krakowska 50 lok 4, 31-066 Kraków, produktu pn.: „Antinervinum”, nr serii: 220801, termin ważności: 082024 (produkt nie jest suplementem diety) tego samego producenta.
48. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań #637706 Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia wewnątrz opakowania produktu pn. „Balsam Jerozolimski dla dzieci” suplement diety 200 ml, nr partii: 220602, data minimalnej trwałości: 052024, producent: Boni Fratres Pharmaceutical Sp. z o. o., ul. Krakowska 50 lok 4, 31-066 Kraków, butelki z płynem oznakowanym jako produkt leczniczy pn.: Antinervinum, nr serii: 211001, termin ważności 102023, tego samego producenta.
49. powiadomienia uzupełniającego iRASFF nr #641297 Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 27.10.2023r. w związku ze stwierdzeniem składnika niedozwolonego do stosowania w suplemente diety, tj. 5-HTP w suplemente diety ALINESS health'n'beauty 5-HTP 200 mg 60 kapsułek, kraj pochodzenia: Polska.
50. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 19.10.2023r., nr 639340 w sprawie wykrycia napromieniania suplementu diety pn. Alliofil Forte o nr partii: 011221, producent: Poznańskie Zakłady Zielarskie "Herbapol" S.A., ul. Towarowa 47/51, 61-896 Poznań.
51. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie wykrycia napromieniania suplementu diety pn. Sylimarol Gastro o nr partii: 010422, producent: Poznańskie Zakłady Zielarskie "Herbapol" S.A., ul. Towarowa 47/51, 61-896 Poznań.
52. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi WSSE w Gorzowie Wlkp. Nr 2023.7742 (iRASFF 643136) w sprawie wykrycia obecności Salmonella Infantis w 1 z 5 próbek w środku spożywczym pn. Majeranek suszony, marka: Prymat Gastro Line waga: 150.0 g, nr partii 1400164, najlepiej spożyć przed 07.2026, producent: Prymat Sp. z o.o., ul. Chlebowa 14, 44-337 Jastrzębie-Zdrój.
53. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 5.12.2023r., nr 649635 w sprawie stwierdzenia obecności nieautoryzowanego składnika nowej żywności, tj. indolo-3-karbinolu w suplemente diety pn.: „INDOLE-3-KARBINOL (I3C) 200 mg” 60 kapsułek, którego importerem jest spółka Savit Sp. z o.o., ul Borkowska 5B, 30-438 Kraków, producent: Now Foods, USA, kraj pochodzenia: USA.
54. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 22.11.2023r., nr 646585 w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP metylochlopyryfosu w cytrynach pochodzących z Turcji.
55. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 8.12.2023r., iRASFF nr 650506 dot. stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności - serrapeptazy w suplemente diety pochodzącym z Polski pn. Serrapeptaza 250 000 IU, 60 kapsułek, produkcji Hepatica Sławomir Rasiński, Nasutów 164, 21-025 Niemce.
56. powiadomienia informacyjnego nr 650880 w związku z wykryciem napromieniania w produkcie suszone jagody goi East Goji (Ningxia) Foodstuff Co., Ltd Manufacturing district of Enhe Town Zhongwei city 755100 China.
57. pisma Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.08.2022r. znak BŻ.SD.442.1170.2022 dot. suplementu diety pn.: LipiActive CH” tabletki.
58. stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella Typhimurium w 25g w badaniach urzędowych wycinków skóry z szyj indyków w 2 próbkach na 5 zbadanych. Producentem kwestionowanej partii mięsa jest zakład INDROL Sp. z o.o. Sp.k. ul. Towarowa 4, 62-065 Grodzisk Wielkopolski.
59. decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wadowicach z dnia 17 kwietnia 2023r., nr 2/U/2023/HZZiPU nakazującej spółce KRAKOWSKIE ZAKŁADY ZIELARSKIE HERBAPOL W KRAKOWIE SPÓŁKA AKCYJNA, ul. Chałupnika 14, 31-464 Kraków, wycofanie z obrotu handlowego między innymi produktu pn. „Syrup o smaku czarna porzeczka z witaminą C 5L” o nr partii: 010123, data minimalnej trwałości: 01.2025. W składzie przedmiotowego produktu stwierdzono niedozwolone do stosowania w suplementach diety substancje dodatkowe tj. kwas benzoesowy i jego sole oraz kwas sorbowy i jego sole.
60. decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie z dnia 13.07.2023r. nakazującej wstrzymanie wprowadzania do obrotu i wycofanie z obrotu produktu pn. „Parazytek” do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego w odniesieniu do ww. produktu.

61. powiadomienia ACN Powiatowego Lekarza Weterynarii w Łodzi dotyczącego wykrycia bakterii Salmonella z grupy 0:7 (C1) w próbkach skóry z szyi kurczaków, pobranych w ramach nadzoru urzędowego w dniu 26.07.2023r., w Ubojni Drobiu „PIORKOWSCY” Jerzy Piórkowski, Koźiołki 40, 95-061 Dmosin.
62. pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skarżysku-Kamiennej z dnia 06.09.2023r. znak PIW.IZH.522.01.2023 (wpływ 07.08.2023r.) informującego, że w badaniach mikrobiologicznych skórek z szyjek drobiowych pobranych od drobiu ubitego w dniu 29.08.2023r. (nr partii 02092023) z terminem przydatności 02.09.2023r. przez rzeźnię „Drób-Pol” Piwowarczyk Jadwiga, Piwowarczyk Krzysztof, Piwowarczyk Bartłomiej, Piwowarczyk Adrian, Zagórze 78A, 26-140 Łączna - IW 26103903 stwierdzono obecność Salmonella infantis.
63. pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kielcach z dnia 14.09.2023r. znak PIW.BŻ.5200.22.20.2023 informującego, że w badaniach mikrobiologicznych skórek z szyjnych drobiowych pobranych w zakładzie: PPUH „Kanarek, 26-065 Piekoszków ul. Słoneczna 22 stwierdzono obecność Salmonella infantis.
64. powiadomienia informacyjnego nr 650680 w celu zwrócenia uwagi w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu NDP tebuconazolu ($0,26 \pm 0,13$ mg/kg) w jarmużu.

Ponadto w niżej wymienionych postępowaniach przeprowadzono 4 kontrole sanitarnych interwencyjnych tj.:

1. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi nr 627378 wysłanego przez Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu ($6,5$ mg/kg, niepewność wyniku 12%) w produkcie pn. „Szpinak suszony liść mielony w proszku”, numer partii: 183/03/23, data minimalnej trwałości: 02.2025, producent: Witpak Sp. z o.o. Sp. k., ul. Chałubińskiego 13, 25-619 Kielce.
2. przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych w produkcie pn. Oregano będącym przedmiotem powiadomienia informacyjnego nr 622850. Przedmiotowe oregano zostało użyte przez firmę „Natalia” Tomasz Cichos, Szyszyńskie Holendry 72, 62-561 Ślesin do produkcji ziół prowansalskich (dwie partie: N26/10/2022, N27/10/2022).
3. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 7.11.2023r., nr: 643064, w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP pestycydu chloropiryfosu ($0,026 \pm 0,013$ mg/kg) w produkcie pn. Kasza Jaglana.

Ponadto w 2023r. zgłoszono 3 produkty do sytemu RASFF:

1. Dotyczy: sprawozdania z badań nr 553/23/ZZ/N/0779 z dnia 12.07.2023r. wydanego przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną we Wrocławiu Dział Laboratoryjny Oddział Badania Żywności; Pracownia Badan Chemicznych Żywności Pracownia Analiz Instrumentalnych ul. Marii Curie Skłodowskiej 73/77, 50-950 Wrocław, w wyniku badania stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chloropiryfos w ilości $0,042 \pm 0,021$ mg/kg w produkcie pn.: Rzodkiewka Klasa I producent: Mieczysław Gaworczyk Zalesica Zachodzie 22, 97-330 Sulejów.
2. Dotyczy: sprawozdania z badań numer LBZ.9051.1.738.2023 z dnia 28.09.2023r. wykonanego przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce - w wyniku badań w 2 z 5 w/w próbek wykryto obecność werotoksycznych Escherichia coli (STEC) stwierdzono obecność genu stx2 w produkcie pn.: Tatar wołowy - Wołowy surowy wyrób mięsny gotowy do spożycia Kraina Mięś, termin przydatności do spożycia 27.09.2023r., nr partii 32562 32567 K, masa netto 200g, Wyprodukowano dla: Jeronimo Martins Polska S.A. ul. Żniwna 5, 62-025 Kostrzyn przez SOKOŁÓW S.A. Al. 550-lecia 1, 08-300 Sokołów Podlaski PL 30090201 WE.
3. Dotyczy: sprawozdania z badań nr LLF.9051.2.1546.2023 z dnia 07.12.2023r. wydanego przez Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy, 85-031 Bydgoszcz, ul. Kujawska 4, w wyniku badania stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – tebuconazole w ilości $0,088 \pm 0,044$ mg/kg w produkcie pn.: Jarmuż Klasa I, nr partii: 081116JA, producent: OPTIMA Góra Kalwaria ul. Brzozowa 15, 05-530 Góra Kalwaria.

9. Inne działania

W zakresie Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia w związku z realizacją przedsięwzięć podejmowano następujące działania:

- sporządzenie sprawozdania MZ–48 w zakresie nadzoru nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi, nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- sporządzenie sprawozdanie MZ–45 z działalności Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia,
- sporządzenie sprawozdania opisowego w zakresie higieny żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- opracowanie informacji w zakresie zagadnień Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia w ramach oceny o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kieleckiego, Kielc,
- opracowanie sprawozdania opisowego w zakresie oceny żywienia w jednostkach systemu oświaty,

- opracowanie sprawozdania opisowego w zakresie oceny zakładów małej gastronomii i zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie letnim,
- opracowanie sprawozdania z realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS”,
- opracowanie kwartalnych raportów z realizacji decyzji wykonawczej Komisji nr 2011/884/UE z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie środków nadzwyczajnych w odniesieniu do niedozwolonego genetycznie zmodyfikowanego ryżu w produktach z ryżu pochodzących z Chin i uchylającej decyzję 2008/289/WE – zmienionej decyzją 2013/287/U,
- opracowanie kwartalnych raportów z realizacji rozporządzenia Komisji (UE) nr 284/2011 z dnia 22 marca 2011 r. ustanawiającego specjalne warunki i szczegółowe procedury dotyczące przywozu przyborów kuchennych z tworzyw poliamidowych i melaminowych pochodzących lub wysłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong,
- opracowanie raportów z realizacji Planu działania organów PIS, PIORiN oraz IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego,
- opracowanie oceny bloków żywienia funkcjonujących podczas wycieczek letnich dzieci i młodzieży,
- opracowanie oceny bloków żywienia funkcjonujących podczas wycieczek zimowych dzieci i młodzieży,
- ocena współpracy organów PIS z organami Inspekcji Weterynaryjnej,
- ocena współpracy organów PIS z organami Inspekcji Farmaceutycznej,
- opracowanie sprawozdania w zakresie wzmożonego nadzoru nad obiektami, których stan sanitarny wymaga poprawy,
- opracowanie sprawozdania z nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
- opracowanie sprawozdania w zakresie nadzoru nad substancjami dodatkowymi stosowanymi w produkcji środków spożywczych oraz wprowadzanymi do obrotu,
- opracowywanie sprawozdań dot. wzmożonego nadzoru nad legalnością wprowadzania do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo – żywieniowych w związku z ASF,
- opracowanie raportów z badania tłuszczu przeznaczonych do smażenia,
- opracowanie wykazu podmiotów zarejestrowanych w ramach RHD – powiat kielecki i Kielce,
- opracowanie listy zakładów określonych w § 3 ust. 1 „Porozumienia ramowego z dnia 14.11.2018r. zawartego pomiędzy Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Świętokrzyskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej”,
- opracowanie raportów ze sprzedaży internetowej suplementów diety, w szczególności pod kątem obecności składników, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety,
- sprawozdanie z produkcji pierwotnej owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także zakładów produkcji produktów gotowych do spożycia,
- opracowanie raportu dot. kontroli w zakładach produkujących i wprowadzających do obrotu żywność bezglutenową,
- raporty z działań przeprowadzonych przez PPIS w związku z ryzykiem przenoszenia wirusa ASF,
- informacja na temat stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/ posiłków,
- sprawozdanie z nadzoru nad zakładami produkującymi żywność w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, chemicznych,
- sprawozdanie w zakresie realizacji planów kontroli w nadzorowanych obiektach żywnościowo – żywieniowych,
- udział w szkoleniach.

**WARUNKI HIGIENY PRACY W ZAKŁADACH
ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawuje nadzór nad 352 zakładami, zlokalizowanymi na terenie powiatu kieleckiego, będącymi w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy.

Są to w szczególności zakłady pracy prowadzące działalność w zakresie:

- wydobywania i przeróbki mechanicznej kamienia dla potrzeb budownictwa (PKD: 08),
- produkcji artykułów spożywczych (PKD: 10),
- produkcji odzieży (PKD 14),
- produkcji wyrobów z drewna oraz stolarstwa (PKD: 16),
- produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (PKD 20),
- produkcji cementu, wapna oraz innych wyrobów z surowców niemetalicznych (PKD: 23),
- produkcji wyrobów metalowych (PKD: 25),
- produkcji mebli (PKD: 31),
- budowy i utrzymania dróg wraz z produkcją mas bitumicznych (PKD: 42),
- obsługi i napraw pojazdów mechanicznych (PKD: 45).

W 2023 roku w nadzorowanych zakładach przeprowadzono łącznie 113 kontroli warunków higieny pracy w 91 podmiotach gospodarczych.

W tabeli 15 przedstawiono ilość zakładów pracy w ewidencji według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2023 roku, natomiast narażenie zawodowe pracowników na najczęściej występujące czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy przedstawia tabela 16.

Tabela 15 Ilość zakładów pracy według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2023 roku przez pracowników Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy

Gmina	Ilość zakładów pracy zatrudniających pracowników			Razem zakładów	Liczba zatrudnionych pracowników
	od 1 - 50	51 - 250	251 i więcej		
Bieliny	-	-	-	-	-
Bodzentyn	3	1	-	4	131
Chęciny	6	2	-	8	279
Chmielnik	5	-	-	5	84
Daleszyce	2	-	-	2	8
Górno	2	-	-	2	3
Łągów	-	1	-	1	53
Łopuszno	4	-	-	4	40
Masłów	6	-	-	6	107
Mniów	-	-	-	-	-
Morawica	3	1	-	4	94
Miedziana Góra	4	-	-	4	94

Gmina	Ilość zakładów pracy zatrudniających pracowników			Razem zakładów	Liczba zatrudnionych pracowników
	od 1 - 50	51 - 250	251 i więcej		
Nowa Słupia	2	-	-	2	26
Nowiny	20	2	1	23	931
Piekoszów	10	2	-	12	271
Pierzchnica	-	-	-	-	-
Raków	-	-	-	-	-
Strawczyn	3	-	-	3	15
Zagnańsk	10	1	-	11	178
Ogółem	80	10	1	91	2091

Tabela 16 Narażenie zawodowe pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy przekraczające normatywy higieniczne w zakładach skontrolowanych w 2023r.

Gmina	Liczba zatrudnionych pracowników w nadzorowanych zakładach pracy	Liczba narażonych pracowników w skontrolowanych zakładach pracy				
		ogółem	w tym:			
			pyły	hałas	substancje chemiczne	wibracja
Bieliny	185					
Bodzentyń	196					
Chęciny	1 257	1	1			
Chmielnik	509	23	12	9	2	
Daleszyce	647					
Górno	217					
Łagów	248					
Łopuszno	115					
Masłów	339					
Mniów	47					
Morawica	1 825	3		3		
Miedziana Góra	260					
Nowa Słupia	285	3	3			
Nowiny	1 992	29		29		
Piekoszów	974	25	6	19		

Gmina	Liczba zatrudnionych pracowników w nadzorowanych zakładach pracy	Liczba narażonych pracowników w skontrolowanych zakładach pracy			
		ogółem	w tym:		
			pyły	hałas	substancje chemiczne
Pierzchnica	109				
Raków	109				
Strawczyn	809				
Zagnańsk	766	5		5	
Ogółem	10 889	89	22	65	2

Ponadto w związku z tym, iż powiat kielecki ujęty został w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18.06.2020r. (Dz. U. z 2020r. poz. 1139) jako teren, gdzie średnioroczne stężenie promieniotwórcze radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków może przekraczać poziom odniesienia, o którym mowa w art. 23B ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r. poz. 1173 z późniejszymi zmianami) - to jest 300 Bq/m³, w roku sprawozdawczym prowadzono w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego działania edukacyjno – informacyjne związane z narażeniem na radon, w tym dotyczące:

- narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z tym zagrożeń dla zdrowia,
- obowiązków ciążyących na kierownikach jednostek (art. 23C ustawy Prawo atomowe), między innymi:
 - przeprowadzania pomiarów radonu w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy, w tym w szczególności pomiarów w pomieszczeniach zlokalizowanych na poziomie parteru i piwnicy,
 - informowania na bieżąco pracowników o podejmowanych działaniach w celu ograniczenia narażenia na radon w miejscu pracy - optymalizacji narażenia pracowników poprzez: weryfikację sprawności wentylacji, rotację pracowników, ograniczenie czasu pracy,
- dostępności - na stronach internetowych - materiałów zawierających najważniejsze aspekty z zakresu zagadnień związanych z narażeniem na radon.

W związku z powyższym w 171 obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego przeprowadzono wizytacje i przeprowadzono działania edukacyjno - informacyjne, z 9 podmiotów uzyskano wyniki pomiarów stężenia radonu.

Wśród zatrudnionych pracowników w zakładach pracy na terenie powiatu kieleckiego największą grupę stanowią narażeni na hałas. Zagrożenia te występują głównie w zakładach przemysłowych.

W ramach ustaleń forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów oraz realizacji zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF-11 dotyczącego zintegrowanej kontroli produktów chemicznych skontrolowano 2 podmioty.

W ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi skontrolowano 4 obiekty – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad podmiotami udostępniającymi na rynku i stosującymi produkty biobójcze w roku 2023 skontrolowano 10 obiektów – w 3 stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w 2023r. skontrolowano 1 podmiot – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym w oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli oraz wyniki pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych w 30 zakładach pracy i wydano ogółem 53 decyzje administracyjne, w tym: 25 wymierzających opłatę i 28 merytorycznych (w tym: 8 o przedłużeniu terminu realizacji zarządzeń decyzji).

Tabela 17 Problematyka zarządzeń pokontrolnych w wydanych decyzjach PPIS w Kielcach

Gmina	Ilość kontroli		Decyzje wydane po kontrolach kwestionowanych w 2023r.						
	z uchybieniami	bez uchybień	ilość decyzji merytorycznych	dotyczyły głównie:					
				dokonania pomiarów	badan profilaktycznych pracowników	zorganizowania bądź poprawy warunków higieniczno - sanitarnych	kart charakterystyki substancji chemicznych oraz spisu stosowanych substancji chemicznych	oceny ryzyka zawodowego	oceny ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne
Bieliny	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bodzentyn	1	4	1	-	-	-	-	-	-
Chęciny	2	5	2	2	-	-	-	-	-
Chmielnik	3	5	2	2	-	2	-	2	-
Daleszyce	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Górno	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Łagów	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Łopuszno	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Masłów	3	5	2	1	-	-	-	-	-
Mniów	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Morawica	1	3	1	-	-	-	-	-	-
Miedziana Góra	1	3	-	-	-	-	-	-	-
Nowa Słupia	1	2	1	1	-	-	-	-	-
Nowiny	4	12	4	4	-	1	-	-	-
Piekoszów	6	6	4	4	-	-	-	-	1
Pierzchnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raków	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strawczyn	1	2	1	1	-	1	-	-	-
Zagnańsk	4	6	2	1	-	1	-	-	-
Ogółem	30	56	20	16	-	5	-	2	1

Tabela 18 Decyzje dotyczące obniżenia stężeń i/lub natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w zakładach wydane w oparciu o wyniki badań środowiskowych w 2023r.

Gmina	Decyzje wydane po pomiarach środowiskowych*				
	Ilość decyzji	dotyczyły:			
		obniżenia natężenia hałasu	obniżenia stężenia substancji chemicznych	obniżenia stężeń pyłów	obniżenia natężenia drgań mechanicznych
Bieliny					
Bodzentyn					
Chęciny	1			1	
Chmielnik					
Daleszyce					
Górno					
Łagów					
Łopuszno					
Masłów					
Mniów					
Morawica					
Miedziana Góra					
Nowa Słupia	1	1			
Nowiny	2	2			
Piekoszów	3	2		1	
Pierzchnica					
Raków					
Strawczyn	1	1			
Zagnańsk	1	1			
Ogółem	9	7	-	2	-

W powiecie kieleckim w 2023 roku przeprowadzono 36 ocen narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem chorób zawodowych u pracowników. Wydano łącznie 14 decyzji w sprawach chorób zawodowych, w tym: 14 decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych, nie wydawano decyzji o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych. Wśród stwierdzonych chorób zawodowych odnotowano:

- 7 przypadków chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw - poz. 26 - COVID-19 (pielęgniarka), gruźlica płuc (pielęgniarka, lekarz), borelioza (4 rolników indywidualny)
- 3 przypadki pylicy płuc, w tym: pylica krzemowa - poz. 3.1 (kamienniarz – 2 os.); pylica spawaczy – poz. 3.4 (spawacz),
- 1 przypadek przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym – *niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niewydolnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią* – poz. 15.3 (nauczyciel),
- 2 przypadki *obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażonego podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz* – poz. 21 (mechanik-spawacz, operator maszyn i urządzeń),
- 1 przypadek chorób skóry: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (monter reklam).

Tabela 19 Oceny narażenia zawodowego i decyzje w sprawie chorób zawodowych u pracowników zatrudnionych w zakładach pracy w niżej wymienionych gminach

Gmina	Liczba ocen narażenia zawodowego	Decyzje w sprawie chorób zawodowych	
		stwierdzające	o braku podstaw do stwierdzenia
Bieliny			
Bodzentyn			
Chęciny	2	4	
Chmielnik	2		
Daleszyce			
Górno			
Łagów			
Łopuszno	1		
Maslów		1	
Mniów			
Morawica	2		
Miedziana Góra	5	2	
Nowa Słupia	2		
Piekoszów	3	6	
Pierzchnica	1	1	
Raków			
Nowiny	6		
Strawczyn	4		
Zagnańsk	8		
Ogółem	36	14	0

Liczba chorób zawodowych stwierdzanych w 2023 roku u pracowników zatrudnionych na terenie powiatu kieleckiego w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się.

DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Informacje ogólne

Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE w Kielcach w 2023r. podobnie jak w latach poprzednich realizowała zadania m. in. z zakresu:

- nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi,
- zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno - sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,
- nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.
- zwiększenia wiedzy uczniów szkół średnich nt. szczepień przez podejmowanie działań oświatowych.

Kontrole przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przeprowadzono w oparciu o: *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 402)*, *Ustawę z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023r. poz. 1284 z późn. zm.)*.

W 2023r. w związku ze zmniejszeniem liczby osób zakażonych SARS-CoV-2, odwołaniem stanu zagrożenia epidemicznego wywołanego zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2, a tym samym mniejszego zaangażowania w tym obszarze pracowników Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego, powrócono w pełni do realizacji zadań z zakresu epidemiologii.

2. Całodobowe świadczenia zdrowotne

W 2023r. nadzorem epidemiologicznym na terenie powiatu kieleckiego objęto 10 podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (szpitalne i inne niż szpitalne):

- 3 Szpitale,
- 5 Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych,
- 2 inne (placówki dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych).

W 2023r. przeprowadzono 4 kontrole w 2 Szpitalach, z czego 2 kontrole kompleksowe, a pozostałe kontrole sprawdzające. W związku z przeprowadzonymi kontrolami wydano 2 decyzje administracyjne.

Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych Szpitali z każdym rokiem poprawia się dzięki licznie prowadzonym pracom modernizacyjno-remontowym. Obserwuje się poprawę stanu sanitarno-technicznego kolejnych komórek organizacyjnych kontrolowanych obiektów, które od kilku lat realizują zadania ujęte w opracowanym programie dostosowawczym, celem spełnienia aktualnych wymogów *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 402)*.

Ogniska chorób zakaźnych w placówkach lecznictwa zamkniętego

W 2023r. do PSSE w Kielcach nie zgłoszono żadnego ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową, które wystąpiłoby w placówce lecznictwa zamkniętego zlokalizowanego na terenie powiatu kieleckiego.

3. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W 2023r. nadzorem epidemiologicznym na terenie powiatu kieleckiego objęto 49 podmiotów leczniczych udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych:

- 38 Przychodni,
- 8 Zakładów Rehabilitacji Leczniczej,
- 1 inny podmiot leczniczy.

W w/w grupie obiektów przeprowadzono 52 kontrole sanitarne, z których większość to kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń opisanych w decyzjach administracyjnych wydanych w latach poprzednich. Podczas powyższych kontroli w 10 placówkach stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny w związku z powyższym wydano 10 decyzji administracyjnych.

W 2 placówkach nastąpiła poprawa stanu sanitarno-technicznego i higienicznego poprzez przeprowadzenie w tych placówkach gruntownych prac remontowych związanych m.in. z malowaniem ścian i sufitów, konserwacją mebli oraz wymianą sprzętu medycznego na nowy.

4. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu kieleckiego w 2023r. znajdowały się działalności lecznicze wykonywane przez praktykę zawodową:

- 35 Indywidualnych Praktyk Lekarskich,
- 13 Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarskich,
- 1 Grupowa praktyka Lekarska,
- 3 Indywidualne Praktyki Pielęgniarek,
- 1 Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Pielęgniarek,
- 4 inne podmioty lecznicze.

W w/w grupie obiektów przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu stanu sanitarno-higienicznego.

Nowe placówki są dostosowane do aktualnych wymogów prawa, ich stan sanitarno-techniczny jest właściwy, meble, ściany i podłogi wykonane z materiałów gładkich, zmywalnych, umożliwiających ich właściwe mycie i skuteczną dezynfekcję.

Pomimo prowadzonych prac mających na celu polepszenie stanu sanitarno – technicznego wciąż stwierdza się uchybienia wpływające na negatywną ocenę wielu kontrolowanych podmiotów. Dotyczą one najczęściej: braku prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zaburzenia funkcjonalności pomieszczeń, zakamienionych baterii przy umywalkach do mycia rąk, braku dozowników z antyseptykiem do rąk, czy braku podajników z ręcznikami jednorazowego użytku, mebli z ubytkami okleiny, ścian i ościeżnic drzwiowych z ubytkami farby.

5. Sterylizacja

Placówki lecznictwa ambulatoryjnego procesy sterylizacji przeprowadzają we własnych autoklawach lub na podstawie umowy z podmiotem świadczącym usługi w zakresie sterylizacji które posiadają system zarządzania jakością (ISO lub GMP).

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

Tabela 20 Zestawienie wybranych chorób zakaźnych zarejestrowanych w latach 2022 i 2023 (powiat kielecki)

Lp .	Jednostka chorobowa		Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2022 roku w Polsce	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2022 roku w powiecie kieleckim	Liczba przypadków w 2022 roku w powiecie kieleckim	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2023 roku w Polsce	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2023 roku w powiecie kieleckim	Liczba przypadków w 2023 roku w powiecie kieleckim
1	Biegunki	Ogółem	117,47	5 783,39	220	126,14	2880,18	100
2		u dzieci do lat 2	1 477,39	16,53	35	1 676,58	12,75	27
3	Wirusowe zakażenie jelitowe	Ogółem	149,65	209,73	444	72,02	73,67	156
		wywołane przez rotawirusy	89,16	88,33	187	16,24	15,58	33
		wywołane przez norowirusy	15,44	20,31	43	19,83	30,69	65
4	Zatrucia pokarmowe, w tym wywołane przez:	pałeczki <i>Salmonella</i>	16,30	9,92	21	27,41	13,69	29
		<i>Eschericha coli</i> biegunkotwórczą	0,39	0,47	1	0,56	1,41	3
5		<i>Clostridium difficile</i>	56,00	99,20	210	56,06	77,45	164
6	Krzusiec		0,99	0	0	2,46	0,47	1
7	Płonica		33,09	23,15	49	118,42	113,34	240
8	Ospa wietrzna		449,34	292,40	619	505,70	324,93	688
9	Odra		0,07	0	0	0,10	0	0
10	Różyczka		0,40	0	0	0,69	0	0
11	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych inne i nieokreślone		0,78	0,47	1	1,36	0,94	2
12	Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu inne i nieokreślone		0,28	0	0	0,38	0	0
13	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ogółem		5,71	3,78	8	7,72	4,72	10

14	Inwazyjna choroba meningokokowa ogółem	0,30	0	0	0,41	0,94	2
15	WZW „A”	0,61	0	0	0,55	0	0
16	WZW „C”- przewlekłe i BNO	6,53	0	0	8,26	4,72	10
17	WZW „B”	Ostre	0,10	0	0	0,10	0
		przewlekłe i BNO	6,44	0	0	8,67	4
18	Borelioza	45,43	24,56	52	66,96	68,95	146
19	Kleszczowe zapalenie mózgu	1,17	0,95	2	1,75	0,94	2
20	COVID - 19	6 140,39	5 026,45	10 641	900,82	517,62	1096

1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Ogniska chorób zakaźnych przenoszone drogą pokarmową

W 2023r. w powiecie kieleckim nie odnotowano ognisk chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową.

2. Choroby rzadkie

W 2023r. w PSSE w Kielcach nie odnotowano żadnych przypadków chorób rzadkich.

3. AIDS/HIV

W roku 2023r. nie zarejestrowano przypadków zachorowania na AIDS oraz nie odnotowano zakażenia wirusem HIV.

4. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2023r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na kiłę oraz 1 przypadek rzeżączki.

5. Grypa oraz zachorowania grypopodobne

W 2023 roku zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Kielcach 547 zachorowań na grypę potwierdzonych szybkim testem antygenowym oraz 74 przypadków potwierdzonych laboratoryjnie testem PCR. W 2022r. zarejestrowano 22 261 przypadków grypy i podejrzeń grypy. Od lipca 2023r. meldunki epidemiologiczne o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na grypę zgłaszane przez placówki medyczne do PIS zostały zastąpione raportami o poradach ambulatoryjnych udzielonych z powodu ostrych infekcji układu oddechowego generowanymi i udostępnianymi przez Centrum e-Zdrowie na podstawie danych sprawozdawczych o jednostkowych świadczeniach udzielonych w POZ.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie jest poddanie się szczepieniom ochronnym przed rozpoczęciem sezonu grypowego.

6. Pozostałe choroby

W 2023r. zarejestrowano 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku 0-14 lat u 7 letniej dziewczynki, 1 przypadek gorączki denga u kobiety przebywającej w czasie ostatnich 2 tygodni przed zachorowaniem na Malediwach, 1 przypadek zachorowania na WZW E stwierdzony u kobiety. W 2022r. nie odnotowano żadnego z w/w zachorowań.

Nie stwierdzono zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, polio, czerwonkę, włośnicę, zimnicę, tężec i wściekliznę u ludzi. Brak wyżej wymienionych zachorowań świadczy o właściwym nadzorze, nasileniu oświaty zdrowotnej lub prawidłowym uodpornieniu.

Od 2021r. nie ma na terenie powiatu kieleckiego nosicieli duru brzusznego, tj. osób bez objawów klinicznych z dodatnim wynikiem badania bakteriologicznego w kierunku *Salmonella Typhi*.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że dane zawarte w Tabeli 20 są danymi wstępnymi, które w toku weryfikacji mogą ulec zmianie.

7. Realizacja Szczepień ochronnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna uczestniczy w realizacji Programu szczepień Ochronnych (PSO) poprzez dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad wykonawstwem szczepień.

Niemniej należy podkreślić, że w chorobach, w których rezerwuarem zarazka jest człowiek, poziom zaszczepienia populacji sięgający 95-98% sprawia, że również osoby nieuodpornione, które nie mogą być poddane szczepieniu (wskutek ciężkich chorób stwierdzonych przez lekarza), korzystają z ochrony jaką daje istnienie powszechnych programów obowiązkowych szczepień ochronnych.

Szczepienia chronią społeczeństwo przed ciężkimi, a nawet śmiertelnymi chorobami i ich powikłaniami.

W związku z powyższym w celu propagowania szczepień ochronnych, przy współpracy z Oddziałem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, zorganizowano spotkania edukacyjne w Powiatowym Zespole Szkół w Łopusznie dotyczące szczepień ochronnych – „szczepienia jako najskuteczniejsze narzędzie w zwalczaniu chorób zakaźnych”. W spotkaniach edukacyjnych wzięło udział 140 uczniów.

W 2023r. prowadzono postępowania wobec 740 środowisk uchylających się od wykonania szczepień ochronnych, dotyczyły 1472 rodziców/opiekunów prawnych zamieszkałych na terenie powiatu kieleckiego i miasta Kielce.

Tabela 21 Programy zdrowotne/działania z obszaru szczepień ochronnych planowane/realizowane i finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w 2023r.

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
1	Bieliny	Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom młodzieży zamieszkałej na terenie gminy Bieliny na lata 2022-2024	23.05.2023r. – 31.12.2023r.	Celem głównym programu jest zmniejszenie ryzyka zachorowań na chorobę meningokokową wśród młodzieży w gminie Bieliny poprzez szczepienia ochronne.	Młodzież urodzona w roku 2007	Do szczepienia mogło przystąpić wszystkie osoby urodzone w 2007r. zamieszkałe na terenie gminy Bieliny.
2	Bodzentyn	Program szczepienia profilaktycznego przeciw grypie dla osób po 60 roku życia na lata 2020-2023	2020r. –2023r.	- Zaszczepienie maksymalnie 1140 osób jedną dawką szczepionki; - Przeprowadzanie akcji edukacyjno-informacyjnej.	Osoby po 60 roku życia.	Umowa o realizacji polityki zdrowotnej zawartej pomiędzy Urzędem Miasta i Gminy z Samodzielnym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bodzentynie.
3	Chęciny	Dotacja dla Samorządowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chęcinach z przeznaczeniem na zapobieganie chorobie grypy oraz promocję zdrowia i zdrowego stylu życia.	01.09.2023r. – 31.12.2023r.	Przekazanie przez gminę dotacji dla Samorządowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chęcinach z przeznaczeniem na zapobieganie chorobie grypy oraz promocję zdrowia i zdrowego stylu życia.	Osoby zamieszkałe na terenie gminy Chęciny z grup najbardziej zagrożonych, szczególnie dla osób powyżej 55 lat.	Przeprowadzenie szczepień ochronnych dla osób zamieszkałych na terenie gminy Chęciny z grupa najbardziej zagrożonych, szczególnie dla osób powyżej 55 lat.
4	Chmielnik	Nie realizują	-	-	-	-
5	Daleszyce	Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Daleszyce na lata 2021-2027	od 24.01.2023r. do 31.12.2023r.	Celem głównym jest zmniejszenie ryzyka zachorowań na chorobę meningokokową wśród dzieci w Gminie Daleszyce poprzez szczepienia ochronne, - zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień przeciwko meningokokom w grupie dzieci objętych szczepieniem w okresie 2023-2027; - zwiększenie wiedzy rodziców/opiekunów prawnych dzieci na temat zagrożeń dla zdrowia związanych z zakażeniem meningokokami; - wzrost świadomości zdrowotnej rodziców/opiekunów prawnych dzieci w zakresie potrzeby szczepień przeciwmeningokokom	Dzieci w wieku od roku do 2 lat oraz ich rodzice/opiekunowie prawni	Program jest skierowany do dzieci zamieszkujących Gminę Daleszyce oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych, którzy spełniają następujące kryteria: - zameldowanie lub inny dokument potwierdzający fakt pozostawania mieszkańcem Gminy Daleszyce; - wiek dziecka - 1-2 lata; - brak przeciwwskazań do szczepienia stwierdzony podczas wizyty kwalifikującej; - wyrażenie pisemnej zgody rodziców/ opiekunów prawnych dziecka na udział w programie, - szczepienia realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym posiadającym podpisaną z NFZ umowę na realizację świadczeń zdrowotnych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
		„Szczepienia przeciwko pneumokokom w populacji osób starszych w Gminie Daleszyce”	od 16.01.2023r. – do 31.12.2023r.	Celem głównym programu jest uzyskanie nie mniejszego niż 90% poziomu odporności populacyjnej wynikającej z zaszczepienia populacji osób powyżej 65 r.ż. zakwalifikowanych do programu, poprzez przeprowadzenie skutecznych szczepień przeciwko pneumokokom w latach 2021-2025; - zmniejszenie liczby zachorowań na infekcje pneumokokowe; - zwiększenie poziomu wiedzy wśród pacjentów na temat chorób wywoływanych przez pneumokoki i potrzeby wykonywania szczepień ochronnych.	Osoby w wieku 65+	Program jest skierowany do osób spełniających następujące kryteria: - zamieszkiwanie na terenie Gminy Daleszyce; - wiek 65 lat i więcej; - wyrażenie pisemnej zgody na udział w programie; - brak przeciwwskazań do szczepienia stwierdzony podczas badania lekarskiego kwalifikującego doszczepienia; - szczepienia realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym posiadającym podpisaną z NFZ umowę na realizację świadczeń zdrowotnych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.
		Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Daleszyce na lata 2021-2025	od 05.09.2023r. do 15.12.2023r.	Uzyskanie nie mniejszego niż 75% poziomu zaszczepienia w populacji mieszkańców Gminy Daleszyce zakwalifikowanych do programu; - zmniejszenie zapadalności na grypę i infekcje grypopochodne wśród mieszkańców zaszczepionych w ramach interwencji proponowanych w programie, - zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat zagrożeń dla zdrowia związanych z gripą oraz możliwości zapobiegania tej jednostce chorobowej	Osoby w wieku 65+	Program jest skierowany do osób spełniających następujące kryteria: - wiek 65 lat i więcej; - zameldowanie na pobyt czasowy lub stały na terenie Gminy Daleszyce; - zgoda pacjenta na udział w programie i wykonanie szczepienia; - brak przeciwwskazań do szczepienia stwierdzony podczas badania lekarskiego kwalifikującego doszczepienia; - szczepienia realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym
6	Górnio	Nie realizują	-	-	-	-

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
7	Łagów	Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie mieszkańców Gminy Łagów na lata 2023-2026	Co roku od miesiąca września do miesiąca kwietnia następnego roku	Uzyskanie jak największego poziomu zaszczepienia przeciwko grypie w populacji docelowej programu	Osoby zamieszkujące na terenie Gminy Łagów, które ukończyły 60-ty rok życia.	Osoba uprawniona do szczepienia przeciwko grypie w ramach tego programu zgłasza się do Urzędu Miasta i Gminy w Łagowie po odbiór zlecenia wykonania takiego szczepienia a następnie udaje się ze zleceniem do Gminnego Centrum Zdrowia w Łagowie gdzie wykwalifikowany do tego personel wykonuje szczepienie po uprzednio wykonanym badaniu lekarskim wykluczającym ewentualne przeciwwskazania do wykonania takiego szczepienia
8	Łopuszno	Nie realizują	-	-	-	-
9	Masłów	Program szczepień profilaktycznych przeciwko meningokokom dzieci w gminie Masłów na lata 2020-2024	2023r.	Zmniejszenie ryzyka zachorowania na choroby wywołane meningokokami grupy A, C W-135, Y wśród mieszkańców gminy Masłów	Dzieci i młodzież urodzone w latach 2003-2009 oraz 2017-2021	Szczepienie przeciwko meningokokom wykonane zostało przez realizatora wyłonionego w drodze konkursu, przeprowadzona została akcja informacyjna na temat programu, szczepienie dzieci i młodzieży odbyło się po przeprowadzonym badaniu lekarskim kwalifikującym do szczepienia.
10	Miedziana Góra	Zakup i aplikacja szczepionek zapobiegających chorobie grypy.	Od września do grudnia 2023r.	Zapobieganie chorobie grypa.	Mieszkańcy powyżej 50 roku życia	Dla osób zameldowanych na terenie gminy Miedziana Góra.
11	Mniów	Nie realizują	-	-	-	-
12	Morawica	Szczepienia przeciw grypie u osób powyżej 60 roku życia zameldowanych na terenie Miasta i Gminy Morawica	VI-XII 2023r.	Profilaktyka, zapobieganie powikłaniom.	Mieszkańcy Miasta i Gminy Morawica powyżej 60 roku życia	Wywiad, badanie lekarskie, zaszczepienie szczepionką przeciw grypie.
		Profilaktyka zakażeń meningokokowych wśród dzieci urodzonych w 2007 roku zameldowanych na terenie Miasta i Gminy Morawica	VI.-XII 2023r.	Profilaktyka.	Mieszkańcy Miasta i Gminy Morawica urodzeni w 2007r.	Wywiad, badanie lekarskie, zaszczepienie szczepionką przeciw meningokokom.
13	Nowa Słupia	Nie realizują	-	-	-	-

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
14	Nowiny	„Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Nowiny	13.02.2023r.– 15.12.2023r..	Profilaktyka przeciw zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego. Uzyskanie nie mniejszego niż 50% poziomu zaszczepienia pełnym schematem szczepień przeciwko HPV w populacji docelowej biorącej udział w programie	Działania edukacyjne prowadzone w programie skierowane są do 13- latków oraz ich rodziców zamieszkałych na terenie Gminy Nowiny. W ramach akcji szczepień populacja docelowa to dziewczęta 13-letnie i 14-letnie 2-ga dawka	- edukacja zdrowotna, - kwalifikacja do programu, - szczepienia ochronne: szczepienia są dostępne dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Nowiny, bezpłatnie, po zgłoszeniu się do przychodni znajdującej się na terenie Gminy Nowiny
		„Profilaktyka chorób zakaźnych w populacji dzieci i młodzieży W Gminie Nowiny	13.02.2023r.– 15.12.2023r..	Nabycie odporności i zmniejszenie ryzyka ciężkiego przebiegu choroby. Uzyskanie nie mniejszego niż 85% poziomu zaszczepienia w populacji docelowej dzieci i młodzieży biorącej udział w programie.	Szczepionki przeciwko meningokokom typu B skierowane do dzieci w wieku od 2 do 11 miesiąca życia. Szczepionki przeciwko meningokokom typu C dla dzieci od 12 do 23 miesiąca życia i dla młodzieży w wieku 13- 14 lat. Natomiast 2-dawkowa szczepionka przeciwko ospie dla dzieci w wieku od 12 miesiąca życia do 3 roku życia.	- edukacja zdrowotna, - kwalifikacja do programu, - szczepienia ochronne: szczepienia są dostępne dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Nowiny, bezpłatnie, po zgłoszeniu się do przychodni znajdującej się na terenie Gminy Nowiny
		Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Nowiny w wieku 65 lat i więcej.	01.09.2023r.– 15.12.2023r.	Zmniejszenie ryzyka zachorowania na grypę i ryzyka ciężkiego przebiegu choroby i ewentualnych powikłań. Uzyskanie nie mniejszego niż 75% poziomu zaszczepienia w populacji mieszkańców Gminy Nowiny zakwalifikowanych do programu	Osoby powyżej 65 r.ż. zamieszkałe na terenie Gminy Nowiny	- edukacja zdrowotna, - kwalifikacja do programu, - szczepienia ochronne: szczepienia są dostępne dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Nowiny, bezpłatnie, po zgłoszeniu się do przychodni znajdującej się na terenie Gminy Nowiny
15	Pierzchnica	Nie realizują	-	-	-	-
16	Piekoszów	„Grypa- lepiej zapobiegać niż leczyć”	01.10.2023r.– 31.12.2023r.	Zapobieganie zachorowaniom na grypę wśród mieszkańców Miasta i Gminy Piekoszów, w tym zmniejszenie ryzyka ciężkiego przebiegu choroby, wystąpienia powikłań i reedukacji związanej z tym śmiertelność	osoby powyżej 55 roku życia do ukończenia 64 roku życia, zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Piekoszów	Świadczenia udzielane były przez Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Piekoszowie po uprzedniej rejestracji, celem przeprowadzenia badania lekarskiego w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia.
17	Raków	Nie realizują	-	-	-	-

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
18	Strawczyn	“Programu profilaktyki zakażeń meningokokowych na rok 2023 w gminie Strawczyn”	od 13.04.2023r. do 15.12.2023r.	Zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciwko meningokokom typu C, A, W135, Y wśród populacji objętej programem, a tym samym zapobieganie zachorowaniom i zgonom z powodu inwazyjnej choroby meningokokowej (IChM).	Dla mieszkańców gminy Strawczyn z roczników 2011, 2020 oraz 2021.	Wszyscy objęci programem szczepień muszą być zameldowani na terenie gminy Strawczyn.
		“Programu profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców gminy Strawczyn na rok 2023”	od 23.08.2023r. do 15.12.2023r.	Zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie wśród populacji objętej programem, a tym samym zapobieganie zachorowaniu na grypę i występowaniu powikłań pogrypowych	Osoby w wieku 55 lat i starsze	Wszyscy objęci programem szczepień muszą być zameldowani na terenie gminy Strawczyn
19	Zagnańsk	Program szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Zagnańsk na lata 2023-2027	2023r.-2027r.	Zmniejszenie ryzyka zachorowań na raka szyjki macicy, sromu, pochwy, odbytu i brodawek płciowych u kobiet poprzez przeprowadzenie edukacji zdrowotnej oraz wykonanie szczepień ochronnych szczepionką przeciwko wirusowi HPV w populacji dziewcząt 13-letnich – mieszanek Gminy Zagnańsk.	Dziewczeta 13-letnie z terenu Gminy Zagnańsk oraz kontynuacja dla 14latek, u których nie występują przeciwwskazania do szczepienia. Ponadto akcje edukacyjno-informacyjne skierowane do wszystkich dzieci z danego rocznika oraz do ich rodziców lub opiekunów.	Szczepienia realizowane w trybie ambulatoryjnym w wybranym w drodze konkursu podmiocie leczniczym.

PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Informacje ogólne

W 2023 roku na terenie powiatu kieleckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawował nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynkiem dzieci i młodzieży. Rodzaj i ilość placówek pokazuje tabela 22.

Tabela 22 Ilość i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania w ewidencji

Lp.	Nazwa placówki	Ilość placówek
1	Żłobki/ kluby dziecięce	17
2	Przedszkola	50
3	Szkoły podstawowe	91
4	Zespoły szkół	31
5	Szkoły specjalne	2
6	Centrum kształcenia zawodowego	2
7	Inne	41
Razem		234

W roku 2023 skontrolowano 52 stałe placówki nauczania i wychowania oraz 119 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży. Ilość i rodzaj placówek skontrolowanych pokazuje tabela 23.

Tabela 23 Ilość i rodzaj placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku skontrolowanych w 2023 roku

Lp.	Nazwa placówki	Ilość placówek
1	Żłobki / kluby dziecięce	17
2	Przedszkola	13
3	Szkoły podstawowe	17
4	Zespoły szkół	4
5	Szkoły specjalne	0
6	Centrum kształcenia zawodowego	0
7	Placówki wsparcia dziennego	1
8	Wypoczynek dzieci i młodzieży (turnusy)	119
Razem		171

2. Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

Nadzorem objęto ogół warunków higieniczno-sanitarnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży.

W celu poprawy warunków techniczno-sanitarnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wydał 17 decyzji administracyjnych, 10 decyzji przedłużających termin wykonania zarządzeń, 14 decyzji wymierzających opłatę oraz 2 decyzje w formie opinii. Zarządzenia decyzji dotyczyły między innymi:

- malowania zniszczonych pomieszczeń,
- remontu podłóg,
- zapewnienie balustrad przy schodach dostosowanych do potrzeb dzieci,
- zapewnienia odpowiedniego stanu wykładzin dywanowych w salach oddziałów przedszkolnych,
- zapewnienia bezpiecznych warunków użytkowania terenów rekreacyjnych dla dzieci.

Należy zaznaczyć, że wciąż w obiektach prowadzone jest postępowanie administracyjne z lat ubiegłych mające na celu poprawę warunków techniczno-sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania.

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej we wszystkich placówkach nauczania i wychowania jest jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych. W tym celu skontrolowano 52 placówki pod kątem posiadania podłączenia do sieci wodociągowej oraz sposobu odprowadzania nieczystości. Stwierdzono, że wszystkie placówki mają podłączenie do wodociągu publicznego, natomiast 46 placówek odprowadza ścieki do kanalizacji publicznej.

Ponadto sprawdzono realizowanie obowiązku zapewnienia bieżącej ciepłej wody we wszystkich umywalkach. W 52 skontrolowanych obiektach zapewniono dostęp do ciepłej bieżącej wody oraz do mydła w płynie, ręczników jednorazowego użytku i papieru toaletowego, środków do dezynfekcji.

4. Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach, realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, systematycznie przeprowadza ocenę dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii zgodnie z obowiązującą normą. Wyposażenie dla dzieci i młodzieży powinno posiadać certyfikaty potwierdzające zgodność wyrobu z parametrami określonymi w Polskiej Normie lub atest potwierdzający bezpieczeństwo użytkowania produktu. Obowiązek ten nie dotyczy mebli i innych elementów wyposażenia zakupionych przed 1997 rokiem. Skontrolowano 52 placówki, kontrole przeprowadzone w tym zakresie wykazały, że wszystkie placówki posiadały wyposażenie zgodnie z obowiązującymi wymogami.

W roku 2023 oceniano dostosowanie mebli do wysokości ciała uczniów, wyniki przedstawia tabela 24.

Tabela 24 Ocena dostosowania stanowiska pracy ucznia

Lp.	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba stanowisk ocenionych	Liczba stanowisk nieodpowiednich
1	7	450	0

5. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

W trosce o stan zdrowia uczniów wprowadzony został prawny obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkołach podręczników i przyborów szkolnych. Zbyt duże obciążenie dziecka ciężarem tornistra/plecaka może powodować bóle pleców, sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej postawy ciała w efekcie końcowym prowadzić do skrzywienia kręgosłupa.

Skontrolowano 34 szkoły, wszystkie skontrolowane placówki zapewniły indywidualne lub zbiorowe miejsce do pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Jednakże najwłaściwsze byłoby, aby każdy uczeń miał możliwość dostępu do indywidualnej szafki celem pozostawienia podręczników i pomocy dydaktycznych w szkole.

Tabela 25 Ocena obciążenia dzieci i młodzieży ciężarem tornistra/plecaka

Lp.	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba uczniów objętych badaniem	Liczba uczniów		
			z niską normą	z wysoką normą	powyżej normy
1	7	334	107	174	53

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego tornister/plecak powinien mieć ergonomiczną, odpowiednio usztywnioną ściankę przylegającą do pleców, a jego ciężar winien być rozłożony symetrycznie, zaś waga bagażu nie powinna przekraczać od 10 do 15 % masy ciała ucznia.

W roku 2023 dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistra/plecaka, w 6 szkołach podstawowych i w 1 zespole szkół, a wyniki badań przedstawiono w tabeli 25. Z pomiarów wagowych ciężaru bagażu i masy ciała uczniów obliczono, że 15,9 % uczniów było obciążonych zbyt ciężkim bagażem w stosunku do ich masy ciała.

Właściwa waga, jak również użytkowanie tornistra/plecaka odgrywa ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy, w zapobieganiu skrzywieniom kręgosłupa. W związku z tym wystosowano do dyrektorów szkół pisma o konieczności podjęcia działań oświatowo- edukacyjnych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości. Należy zatem zwrócić uwagę na obniżanie ciężaru bagażu dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem możliwości pozostawiania pomocy i przyborów szkolnych w placówkach nauczania.

6. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Warunki do prowadzenia zajęć pokazuje tabela 26.

Tabela 26 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Lp.	Liczba szkół skontrolowanych	Szkoły posiadające sale gimnastyczne lub zastępcze sale ćwiczeń	Brak sal gimnastycznych lub zastępczych sal ćwiczeń
1	21	20	1

Nadal baza sportowa szkół jest niewystarczająca. Lekcje w-f odbywają się częściowo w pomieszczeniach zastępczych – korytarze, sale ćwiczeń – niespełniających w całości wymogów funkcjonalnych.

W jednej szkole oddano do użytku nową salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym.

7. Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole

Na właściwy rozwój ucznia ma wpływ między innymi prawidłowe planowanie nauki i wypoczynku. Plan zajęć dydaktyczno- wychowawczych jeżeli specyfika programu nauczania nie sprzeciwia się temu, powinien uwzględniać: potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, potrzebę różnicowania zajęć w każdym dniu, zasadę niełączenia w kilkogodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania skontrolowano rozkłady zajęć w 21 placówkach (17 szkół podstawowych, 4 zespoły szkół) w 163 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8. Żywnienie w szkołach

W 2023 roku, w trakcie kontroli sanitarnych placówek szkolnych, uzyskano informacje dotyczące żywienia i dożywiania dzieci i młodzieży. Dane przedstawia tabela 27.

Tabela 27 Żywnienie i dożywianie dzieci i młodzieży

Lp.	Liczba szkół skontrolowanych	Posiłki przygotowywane		Wydawanie ciepłych posiłków (liczba placówek)		Liczba dzieci korzystających		Organizowanie śniadań szkolnych		Liczba posiłków dofinansowanych
		na miejscu	dowożone	obiady pełne	obiady jednodaniowe	z obiadów pełnych	z obiadów jednodaniowych	liczba placówek	liczba korzystających	
1	19	14	5	2	17	477	1897	7	356	450

9. Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt

Z uwagi na bezpieczeństwo i higienę korzystania ze szkolnych placów zabaw, boisk i terenów rekreacyjnych przez dzieci i młodzież konieczne jest zabezpieczenie terenu przed dostępem zwierząt, w tym przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi. W tym zakresie przeprowadzono 52 kontrole w obiektach stałych i 119 w sezonowych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

10. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2023 na terenie powiatu skontrolowano 119 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym 93 turnusy w formie wyjazdowej oraz 26 turnusów w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania. Z wypoczynku skorzystało 3836 dzieci w formie wyjazdowej oraz 1158 z formy wypoczynku w miejscu zamieszkania. W ramach wypoczynku w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie zabaw, gier zręcznościowych, zajęć tanecznych, treningów i wycieczek.

W trosce o bezpieczeństwo uczestników wypoczynku propagowano pożądane zachowania dzieci i młodzieży przez dystrybucję materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich skontrolowano 119 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego.

11. Żłobki

Pod bieżącym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się łącznie 17 żłobków. W 2023 roku złożono 1 wniosek o wydanie opinii sanitarnej na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych. Placówka otrzymała pozytywną opinię. W obiektach przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych.

12. Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach nie stwierdził rażących zaniedbań higienicznych w obiektach objętych nadzorem. Natomiast celem dalszej poprawy warunków sanitarnych i higienicznych należy szczególną uwagę zwrócić na:

- zapewnienie prawidłowych powierzchni użytkowych,
- dalszą poprawę warunków do utrzymania higieny osobistej, poprzez zapewnienie ciepłej bieżącej wody, mydła w płynie i ręczników jednorazowego użytku,
- zapewnienie certyfikowanych / atestowanych mebli i sprzętów dostosowanych do potrzeb użytkowników,
- właściwe natężenie oświetlenia sztucznego oraz prawidłowy dobór barwy światła, zwłaszcza w salach zajęć,
- prawidłowe zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej,
- zapewnienie prawidłowej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poprzez budowę nowych i modernizację istniejących sal gimnastycznych,
- zapewnienie instrukcji bezpiecznego użytkowania pomieszczeń i sprzętu sportowego,
- zapewnienie miejsca na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w placówkach w ramach profilaktyki wad postawy w związku z nadmiernym obciążeniem dzieci i młodzieży plecakami.

Z uwagi na stwierdzone duże obciążenie uczniów zbyt ciężkim bagażem w stosunku do ich masy ciała będą prowadzone działania edukacyjne mające na celu uświadamianie uczniom, rodzicom i nauczycielom wynikające z tego powodu zagrożenia powstawania wad postawy. W tym celu dyrektorzy szkół nadal będą informowani o konieczności podjęcia działań oświatowo-edukacyjnych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości.

W związku z interwencjami rodziców odnośnie problemu wszawicy w placówkach oświatowych, nadal będą prowadzone działania edukacyjne w ramach profilaktyki pedikulozy. W czasie kontroli zbierane będą dane dotyczące częstotliwości sprawdzania czystości głowy uczniów pod kątem pedikulozy. Również prowadzona będzie profilaktyka wszawicy podczas kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży.

W czasie kontroli sanitarnych zwracana będzie uwaga na potrzebę mierzenia natężenia oświetlenia sztucznego oraz jakości tego oświetlenia, mając na względzie bezpieczeństwo i zdrowie dzieci i młodzieży. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i korzystać z produktów certyfikowanych.

W części placówek dalszej poprawy wymaga zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych, a także utrzymywanie ich w pełnej sprawności użytkowej.

Nadal w czasie kontroli stanu sanitarnego placówki wymagane będzie niezbędne zaopatrzenie sanitariatów w ciepłą bieżącą wodę, mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku oraz zapewnienie właściwych środków do dezynfekcji w obiektach.

NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i mają charakter prewencyjny, zmierzający do zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w projektowanych i realizowanych obiektach, a także ochrony zdrowia ludzi przebywających w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowia ludzi. Dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia terenów, aby w sposób racjonalny i zrównoważony godzić interesy i potrzeby rozwojowe gminy i jej mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Przełożone do zaopiniowania projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko zmieniały przeznaczenie terenów rolnych i zieleni nieurządzonej na tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, intensyfikowały istniejącą zabudowę, a także chroniły tereny cenne przyrodniczo przed presją inwestycyjną. Celem uzgadnianych planów było uporządkowanie i usankcjonowanie istniejących form zagospodarowania, a nowa zabudowa miała często charakter uzupełniający.

Jednocześnie do zakresu działania Inspekcji w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego stanowi opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć w ramach procedury przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zwracano uwagę na konieczność zapewnienia ludziom, przebywającym w sąsiedztwie inwestycji, odpowiednich warunków życia poprzez m.in.: zabezpieczenie przed występującą uciążliwością hałasu oraz zabezpieczenie przed wpływem zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych sprawdzano czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz wszystkich mających zastosowanie przepisach i normach wynikających z Prawa budowlanego. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, właściwego oświetlenia oraz prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach. Pracownicy pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dokonują również odbiorów obiektów zgłoszonych przez inwestorów w myśl art. 56 ustawy Prawo budowlane lub ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wśród odbieranych obiektów jak co roku najliczniejszą grupę stanowią obiekty żywienia – sklepy spożywcze, restauracje oraz obiekty małej gastronomii. Zgłaszano również do odbioru gabinety lekarskie, żłobki, przedszkola, pomieszczenia dydaktyczne, obiekty biurowe oraz przemysłowe. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowy obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza, właściwego oświetlenia, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami. Stwierdzić należy, że część obiektów, których zakończenie realizacji zostało zgłoszone nie spełniało wszystkich wymagań z zakresu wymagań sanitarno-higienicznych. Często obiekty nie były przygotowane do odbioru z uwagi na trwające w nich prace budowlano-wykończeniowe. Niejednokrotnie wydanie pozytywnej opinii możliwe było dopiero po wyeliminowaniu przez inwestorów nieprawidłowości i uchybień stwierdzanych w trakcie oględzin obiektów. Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmuje właściwa sekcja nadzoru bieżącego.

W ramach prowadzonych w 2023 roku postępowań oraz uzgodnień w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na szczególną uwagę zasługują: oględziny inwestycji w celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno - higienicznego w nowo realizowanych obiektach: służby zdrowia, żywienia, oświaty, zakładów pracy oraz obiektów usługowo-handlowych (w tym kontrole w trakcie realizacji i odbiory obiektów). W zakresie profilaktyki inwestycyjnej dokonywano uzgodnień w zakresie: planów zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięć na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnieniem przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na ich realizację i dokumentacji projektowej.

Zestawienie działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023r.:

1. Postępowania i opinie sanitarne w sprawie oceny oddziaływania (decyzje środowiskowe)

W roku sprawozdawczym 2023 wydano 14 opinii sanitarnych uzgadniających przedsięwzięcia na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- Budowa zakładu produkcji styropianu wraz z infrastrukturą techniczną i możliwością przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych”, planowanego na działce nr ewid. 4/73 w obrębie Dębska Wola, gmina Morawica.
- Budowa instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów w warunkach tlenowych na terenie dz. nr ewid. 1/30 w Przededworzu, gm. Chmielnik.
- Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 205 w obrębie Czalczyn, gmina Łopuszno,
- Przebudowa instalacji do produkcji nawozów organiczno-mineralnych na terenie zakładu BIO-MED Sp. z o.o. w miejscowości Górki Szczukowskie gm. Piekoszków,
- Budowa zakładu zbierania i przetwarzania odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym paneli fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i towarzyszącą, ul. Wrzosowa, 26 – 065 Micigózd, działki nr ewid. 9/4, 10/4, 11/4, obr. 0011 Micigózd,
- Budowa budynku inwentarskiego przeznaczonego dla odchovu brojlerów kurzych wraz z niezbędnymi urządzeniami budowlanymi i infrastrukturą techniczną na części działek nr ewid. 176 i 177 w miejscowości Ujny gm. Pierzchnica,
- Budowie zakładu zbierania i przetwarzania odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym paneli fotowoltaicznych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i towarzyszącą, ul. Wrzosowa, 26 – 065 Micigózd, działki nr ewid. 9/4, 10/4, 11/4, obr. 0011 Micigózd,
- Budowa instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne wraz z produkcją kruszyw alternatywnych w tym mieszanek budowlanych oraz budową instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania nie większej niż 9 Mg/dobę, na działkach o nr ewid. 1/29 i 1/30 w msc. Przededworze, gm. Chmielnik.

2. Postępowanie na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Ogółem wydano 117 opinii dotyczących zapytań o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- Budowa Elektrowni Słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr ew. 1552/8, 1552/11 (obręb 0016) w ob. ew. Tokarnia, gmina Chęciny lub w obrębie działek o nr ewid. 378/1, 1552/9, 1552/5, 1552/7 (obręb 0016) w ob. ew. Tokarnia, gmina Chęciny
- Budowa wytwórni betonu towarowego wraz z infrastrukturą techniczną, budynkiem administracyjno – socjalnym i budynkiem produkcyjnym na działkach o nr ewid. 46/6 i 47/1 położonych w miejscowości Wola Jachowa gm. Górno.
- Budowa drogi gminnej ul. Podklonówka II oraz dróg gminnych nr I i II w ciągu projektowanych rowów odwadniających w Masłowie Pierwszym.
- Przebudowa stacji paliw płynnych na działkach o nr ewid. 639/53 i 639/63 w miejscowości Jaworznia gm. Piekoszków, pow. kielecki, woj. świętokrzyskie .
- „Budowa zakładu betoniarskiego” planowanego na działce o nr ewid. 4/74 w obrębie Dębska Wola, gm. Morawica.
- Budowa zakładu betoniarskiego” planowanego na działce o nr ewid. 4/74 w obrębie Dębska Wola, gm. Morawica.
- Przebudowa instalacji WMB (Wytwórnia Mas Bitumicznych) zlokalizowanej na działce o nr ewid. 6 obręb 0018 Podwole, gm. Morawica.
- Skup złomu i metali kolorowych w Miedzianej Górze, ul. Herby 47 na części działki ewidencyjnej nr 139/3 obręb 0007 Miedziana Góra.
- Budowa Elektrowni Słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr ew. 1552/8, 1552/11 (obręb 0016) w ob. ew. Tokarnia, gmina Chęciny lub w obrębie działek o nr ewid. 378/1, 1552/9, 1552/5, 1552/7 (obręb 0016) w ob. ew. Tokarnia, gmina Chęciny.
- Budowa wytwórni betonu towarowego wraz z infrastrukturą techniczną, budynkiem administracyjno – socjalnym i budynkiem produkcyjnym” na działkach o nr ewid. 46/6 i 47/1 położonych w miejscowości Wola Jachowa gm. Górno.
- Budowa drogi gminnej ul. Podklonówka II oraz dróg gminnych nr I i II w ciągu projektowanych rowów odwadniających w Masłowie Pierwszym.

- *Przebudowa stacji paliw płynnych na działkach o nr ewid. 639/53 i 639/63 w miejscowości Jaworznia gm. Piekoszków, pow. kielecki, woj. świętokrzyskie.*
- *Budowa zakładu betoniarskiego planowanego na działce o nr ewid. 4/74 w obrębie Dębska Wola, gm. Morawica.*
- *Budowa zakładu betoniarskiego planowanego na działce o nr ewid. 4/74 w obrębie Dębska Wola, gm. Morawica.*
- *Przebudowa instalacji WMB (Wytwórnia Mas Bitumicznych) zlokalizowanej na działce o nr ewid. 6 obręb 0018 Podwole, gm. Morawica”*
- *Skup złomu i metali kolorowych w Miedzianej Górze, ul. Herby 47 na części działki ewidencyjnej nr 139/3 obręb 0007 Miedziana Góra”.*

3. Opinie dotyczące dokumentacji projektowej

Wydano 4 opinie o projektach budowlanych. Opinie dotyczyły inwestycji nowobudowanych oraz obiektów istniejących wymagających zmiany sposobu ich użytkowania.

Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- *Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych dla odcinka drogi ekspresowej S74 Przełom/Mniów – Kielce (S7 węzeł Kielce Zachód) – MOP Przełom/Mniów.*
- *Budowa odcinka wodociągu w msc. Krajno Parcele – Gmina Górno.*
- *Budowa sieci wodociągowej w msc. Słopiec Szlachecki, gmina Daleszyce.*
- *Wydzielenie dodatkowego stanowiska na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii w segmencie „E” w budynku Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze, ul. Czerwona Góra 10, 26-060 Chęciny.*

4. Odbiory obiektów, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2023 r. przeprowadzono 132 kontroli obiektów. Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- *Wśród dopuszczonych do użytkowania na uwagę zasługują następujące przedsięwzięcia:*
- *Rozbudowa i przebudowa budynku amfiteatru wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania na Park Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich z wewnętrzną instalacją: wod.-kan, gazu, C.O., wentylacji mechanicznej z klimatyzacją i elektryczną oraz przebudową budynku toalet ogólnodostępnych z wewnętrzną instalacją wod.-kan i elektryczną wraz z zagospodarowaniem terenu, w tym zewnętrzną instalacją gazu, na działce nr ewid. 1213/3 obręb 0010 Nowa Słupia, gmina Nowa Słupia,*
- *Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej o salę gimnastyczną i łącznik z infrastrukturą w skład której wchodzi: zewnętrzna instalacja kanalizacji deszczowej, separator substancji ropopochodnych, mur oporowy, miejsca postojowe i wiata śmietnikowa na działce nr ewid. 637 obręb geodezyjny Huta Nowa, gm. Bieliny.*
- *Remont i przebudowa wraz z wymianą konstrukcji dachowej, pokrycia dachowego, wymianą części stropów i klatki schodowej oraz zmiana sposobu użytkowania budynku synagogi na „Centrum Pamięci Kultury Żydowskiej w Chęcinach” wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, zlokalizowanego na działkach nr ewid. 2097/5, 2097/6, 2205 w obrębie geodezyjnym 0002 Chęciny, gm. Chęciny,*
- *Przebudowa istniejącego zabytkowego budynku stodoły na funkcję budynku noclegowo-wypoczynkową oraz budowa budynku usługowego konferencyjno – bankietowego (w miejsce współczesnego budynku gospodarczo-warsztatowego przeznaczonego do rozbiórki) wraz z wewnętrznymi instalacjami wodociągową, kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, gazową oraz budowy zbiornika na ścieki i budowy dojazdów i parkingów w zabytkowym kompleksie „Żurawie Gniazdo” na działce nr ewid 1/1 położonej w miejscowości Maleszowa, gmina Pierzchnica – I Etap inwestycji.*
- *Budowa Chaty Garncarskiej przy Ośrodku Tradycji Garncarstwa w Chałupkach, zlokalizowanej na działkach o nr ewid. 55, 56, obręb ewid. 0005 Chałupki, gm. Morawica.*
- *Budowa budynku handlowo-usługowego wraz z infrastrukturą techniczną, przez którą rozumie się: układ komunikacji wewnętrznej, miejsca parkingowe, zadaszenie, budowę zewnętrznej instalacji wodociągowej, zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej wraz z bezodpływowym szczelnym zbiornikiem na nieczystości ciekłe, kanalizacji deszczowej wraz z podziemnym szczelnym zbiornikiem retencyjnym bazującym na zespole skrzynek, instalacji oświetlenia zewnętrznego, wewnętrznej linii zasilającej oraz murów oporowych, zlokalizowanego na działkach o nr ewid. 638/10 i 638/11, obręb geodezyjny 0003 Korzecko, gm. Chęciny – obszar wiejski.*
- *Budowa na terenie MOP kategorii II Szewce Zachód w ciągu drogi ekspresowej S7 w km 17+500 m.in.: stacji paliw, obiektu gastronomicznego, obiektu sanitarnego ogólnodostępnego wraz z rozbudową infrastruktury technicznej: elektroenergetycznej, kanalizacyjnej, wodociągowej, drogowej w miejscowości*

Szewce na terenie gminy Nowiny w powiecie kieleckim, jednostka ewidencyjna 260417_2 Nowiny, obręb Szewce, działka nr: 62/6, 63/2, 64/2, 65/3, 66/1, 67/3, 68/3, 69/2, 70/3, 71/3.

- Rozbudowa Osady Średniowiecznej Hucie Szklanej o Świątokrzyżską Zagrodę Kultury w zakresie: budowy budynku Świątokrzyżskiej Zagrody Kultury z instalacjami wewnętrznymi: wodno-kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, elektryczną, wentylacją i klimatyzacji, budowę i przebudowę instalacji zewnętrznych: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, elektrycznej kablowej NN, oświetleniowej i niskoprądowej, budowę murów oporowych i pompowni sanitarnej na działkach o nr ewid. 76/6, 77/4, 78/4 obręb geodezyjny Huta Szklana, gm. Bieliny.
- Rozbudowa szkoły o salę gimnastyczną wraz z zapleczem przy szkole podstawowej w Borkowie wraz z instalacjami wewnętrznymi na działce o nr ewid. 230/2 obręb geodezyjny Borków, gm. Daleszyce.
- Budowa oczyszczalni ścieków wraz z istniejącą infrastrukturą towarzyszącą, inwestycja na działkach nr ewid. 337 i 629 obręb Mirocice, gmina Nowa Słupia w ramach zadania „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Nowa Słupia - sieć kanalizacji sanitarnej z przyłączeniami w Jeziorku i Dębnie i oczyszczalnia ścieków w msc. Mirocice” – przedmiotem kontroli jest oczyszczalnia ścieków w msc. Mirocice.
- Budynek przedszkolno-żłobkowy na działce 310/9, 311 w obrębie geodezyjnym Promnik, gm. Strawczyn.

5. Kontrole w trakcie realizacji inwestycji

W roku 2023 dokonano 5 kontroli w trakcie realizacji inwestycji.

6. Inne opinie

W roku 2023 wydano 82 opinie.

7. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

W roku 2023 w ramach strategicznej oceny na środowisko wydano 117 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinii projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisk.

8. Podsumowanie

Tabela 28 Informacja dotycząca nowych inwestycji w gminach powiatu kieleckiego za 2023r.

Lp.	Gmina	Zapytania o konieczności sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i jego zakres	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania obiektów	Kontrole w trakcie realizacji inwestycji	Opinie w innej formie	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
1.	Bieliny	1	0		4	1	0	0
2.	Bodzentyn	8	0		8	0	3	0
3.	Chęciny	10	1	1	11	0	22	0
4.	Chmielnik	5	3		6	1	4	0
5.	Daleszyce	3	0	1	7	0	3	22
6.	Górno	3	0	4	4	0	0	10
7.	Łagów	2	2		0	0	9	9
8.	Łopuszno	4	1		9	0	1	1
9.	Maslów	2	0		3	0	10	18
10.	Miedziana Góra	2	0		6	0	1	19

Lp.	Gmina	Zapytania o konieczności sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i jego zakres	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania obiektów	Kontrole w trakcie realizacji inwestycji	Opinie w innej formie	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
11.	Mniów	6	0		2	0	4	1
12.	Morawica	6	1		15	0	6	8
13.	Nowiny	7	1		24	2	4	2
14.	Nowa Słupia	6	0		8	0	2	3
15.	Pierzchnica	3	1		8	0	0	1
16.	Piekoszów	19	2		5	0	4	1
17.	Raków	4	0		3	1	2	0
18.	Strawczyn	0	2		6	0	3	8
19.	Zagnańsk	4	0		3	0	4	14
Razem:		95	14	6	132	5	82	117

Rola zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej, choć różni się od działań innych komórek jest bardzo ważna. Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają charakter informacyjno-edukacyjny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Polegają one na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Uzgadniając planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko egzekwowano rozwiązania, zapewniające bezpieczeństwo zdrowotne i właściwe warunki życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa także prawidłowe zaprojektowanie i wykonanie obiektów budowlanych. Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, w tym zakresie, obejmowały uzgadnianie dokumentacji projektowych obiektów budowlanych oraz odbiory obiektów zrealizowanych, poprzez egzekwowanie rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo zarówno pracowników jak i ludzi korzystających ze świadczonych usług.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działania w ramach oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Kielcach, w 2023 roku, były zgodne z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025.

Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej prowadzi wielokierunkową działalność oświatowo – zdrowotną skierowaną do placówek oświatowo - wychowawczych, placówek służby zdrowia a także szeroko pojętego środowiska lokalnego. W jej zakresie podejmowano działania wynikające z kalendarium obchodów Dni Zdrowia, realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, interwencje nieprogramowe oraz informacyjne kampanie zdrowotne.

POGRAMY EDUKACYJNE

1. „Trzymaj Formę” – ogólnopolski program edukacyjny

Celem programu, skierowanego do uczniów klas V - VIII szkół podstawowych, jest edukacja w zakresie kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 16 szkół podstawowych (10 szkół z powiatu kieleckiego) a edukacją objęto 1548 uczniów i 495 rodziców.

2. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Do programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 19 przedszkoli (4 z powiatu kieleckiego). Zasięgiem programu objęto 1417dzieci przedszkolnych i 715 rodziców.

3. Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program jest skierowany i realizowany w grupie dzieci 5 – 6 letnich, a jego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony ich zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2022/2023 program był realizowany w 23 przedszkolach i szkołach podstawowych (3 z powiatu kieleckiego). Działaniami w zakresie realizacji programu objęto łącznie 1392 dzieci przedszkolnych i 521 rodziców.

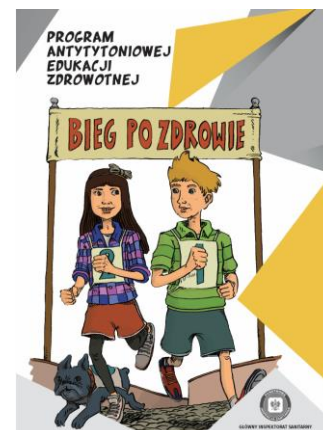
4. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program edukacyjny „Bieg po zdrowie” skierowany jest do uczniów z IV klas szkół podstawowych (grupa wiekowa 9 - 10 lat), a jego cele skupiają się głównie na:

- opóźnieniu lub zapobieganiu inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży;
- pokazaniu atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego;
- zwiększaniu wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów;

W roku szkolnym 2022/2023 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 746 uczniów klas IV z 31 szkół podstawowych (24 szkół z powiatu kieleckiego) oraz 513 rodziców.

Przeprowadzono prelekcję dla uczniów klasy IV Szkoły Podstawowej w Nowej Słupi, które dotyczyły zdrowego stylu życia, w tym profilaktyki palenia tytoniu i używania nowatorskich wyrobów tytoniowych (papierosy elektroniczne).

5. Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W ramach realizacji programu profilaktyki HIV/AIDS prowadzono działania informacyjne wśród młodzieży szkolnej i w środowisku lokalnym.

Założenia medialnej kampanii informacyjnej HIV/AIDS promowano poprzez zamieszczenie materiałów na stronie internetowej PSSE w Kielcach.

6. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program został opracowany w ramach projektu KIK/68 i dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy) przez młodzież ze szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2022/2023 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 1381 uczniów z 10 szkół ponadpodstawowych (3 szkoły z powiatu).

7. Wojewódzki program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

Program jest skierowany do uczniów klas I - III szkoły podstawowej. Jego celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie.

W roku szkolnym 2022/2023 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 1851 uczniów z 33 szkół podstawowych (23 szkół z powiatu kieleckiego) oraz 126 rodziców.

8. Wojewódzki program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Zdjęcie 1 Zajęcia edukacyjne dla uczniów kl. VIII SP w Nowej Słupi, w ramach programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program przeznaczony dla uczniów starszych klas szkół podstawowych. Jego celem jest zapobieganie paleniu tytoniu przez młodzież szkolną oraz zwiększenie świadomości na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu.

W roku szkolnym 2022/2023 program zrealizowano w 26 szkołach podstawowych (19 szkół z powiatu), a edukacją objęto 2154 uczniów i 119 rodziców.

9. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok” – program wojewódzki

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” ma na celu stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. Program skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 16 szkół ponadpodstawowych (6 szkół z powiatu kieleckiego), a zasięgiem objęto 1460 uczniów i 554 rodziców.

10. Program Podstępne WZW

Program edukacyjny „Podstępne WZW” skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

W roku 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 12 szkół ponadpodstawowych (4 szkoły z powiatu kieleckiego), a zasięgiem objęto 1202 uczniów i 601 rodziców.

11. Program „Znamię! Znam je?”

Program edukacyjny „Znamię! Znam je?” skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego celem jest zwiększenie świadomości młodych ludzi nt. czerniaka oraz budowanie odpowiedzialnych, prozdrowotnych postaw wśród młodzieży.

W roku 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 11 szkół ponadpodstawowych (4 szkoły z powiatu kieleckiego), a zasięgiem objęto 1002 uczniów i 233 rodziców.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2023

Celem Światowego Dnia Rzucania Palenia jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, używaniem nowatorskich wyrobów tytoniowych jak i konsekwencjami używania papierosów elektronicznych.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, przeprowadzono 2 prelekcje dla uczniów Szkoły Podstawowej w Masłowie - 100 uczniów.

2. Profilaktyka używania środków zastępczych – „nowych narkotyków”

Zasadnicze działania prowadzone w ramach akcji profilaktycznej miały za zadanie zwrócić uwagę na istotny problem zażywania przez młodzież substancji psychoaktywnych – „dopalaczy” i zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie ich destrukcyjnego wpływu na zdrowie.

W ramach realizacji działań edukacyjnych, współpracując z Policją, nauczycielami i pedagogami szkolnymi przeprowadzono 40 prelekcji dot. profilaktyki uzależnień (w tym dopalaczy) i zachowań ryzykownych młodzieży. W zajęciach wzięło udział 1305 uczniów starszych klas szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Prowadzono też działania skierowane do społeczności lokalnej polegające na dystrybucji materiałów edukacyjnych podczas akcji profilaktycznych oraz tworzeniu punktów informacyjnych na turnusach wypoczynkowych w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

3. Akcja zimowa 2023

W ramach akcji zimowej prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo- edukacyjnych dot. zdrowego stylu życia, palenia tytoniu, wszawicy, podczas zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży na 57 turnusach wypoczynkowych dla 1743 dzieci. Działania były prowadzone przy współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Kielce.

4. Akcja letnia „Zdrowe wakacje” 2023

W ramach działań związanych z realizacją akcji letniej „Zdrowe wakacje 2023” prowadzono rozdawnictwo materiałów informacyjno – edukacyjnych, ulotek i broszur zawierających treści z zakresu przestrzegania zasad zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa zdrowotnego podczas wakacyjnego wypoczynku wśród uczestników 138 turnusów wypoczynkowych w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, obozach i koloniach (liczba odbiorców – 5647 os.). Zadanie prowadzono we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Kielce.

Promocja zdrowego stylu życia.

Zdjęcie 2 Stoisko edukacyjne PSSE w Kielcach podczas festynu rodzinnego przy Szkole Podstawowej w Nowej Słupi

W ramach realizacji prowadzono spotkania edukacyjne i warsztaty, dotyczące promocji zdrowego stylu życia. Zorganizowano 39 spotkań edukacyjnych dla 1063 osób (uczniów szkół podstawowych), których tematyka dotyczyła aktywnego i zdrowego stylu życia, przestrzegania zasad higieny osobistej i unikania czynników chorobotwórczych.

• Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”

W 2023 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wznowił kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka, a jej kluczowym przesłaniem jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych.

W ramach realizacji założeń kampanii „Wybieraj Bezpieczną Żywność” utworzono stoisko edukacyjne podczas festynu w Nowej Słupi z materiałami edukacyjnymi dot. bezpiecznej żywności dostępnymi w ramach kampanii EFSA. W akcji wzięło udział 300 osób.

Informacje dot. realizacji kampanii przesłano do placówek oświatowych oraz zamieszczono na stronie PSSE w Kielcach.

Profilaktyka nowotworów

W ramach działań propagujących szczepienia ochronne, w Powiatowym Zespole Szkół w Łopusznie zorganizowano spotkania edukacyjne dot. szczepień przy współpracy kierownika Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego. Przedstawiono uczniom liceum dowody na to, że szczepienia ochronne są najskuteczniejszym narzędziem zwalczania chorób zakaźnych. W spotkaniach edukacyjnych wzięło udział 140 uczniów.

Dodatkowo materiały dot. Europejskiego Tygodnia Szczepień zamieszczono na stronie internetowej PSSE Kielce.

Zdjęcie 3 Zajęcia edukacyjne dla uczniów PZS w Łopusznie, dotyczące roli szczepień ochronnych i profilaktyki zakażeń wirusem HPV

Promocja szczepień ochronnych

Utworzono stoisko edukacyjne dot. profilaktyki zatruc grzybami podczas festynu profilaktycznego zorganizowanego przy szkole w Nowej Słupi. Odbiorcami akcji była społeczność lokalna, rodzice i opiekunowie dzieci, uczniowie szkoły – 300 osób.

Ponadto, podczas organizowanych akcji, spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą szkolną, imprez prozdrowotnych realizowano działania których tematyka dotyczyła:

- Profilaktyki palenia tytoniu.
- Profilaktyki uzależnienia od alkoholu.
- Profilaktyki chorób zakaźnych wywoływanych przez kleszcze (KZM, borelioza).
- Obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach.
- Profilaktyki wszawicy.

Podsumowanie

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach w 2023 roku skierowana była na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom, w tym zakaźnym i zawodowym.

Realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy w zakładach pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

W zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska

- W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi monitorowano zaopatrzenie ludności w wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, które jest zadaniem własnym gminy, a prowadzone jest przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Są one zobowiązane zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny oraz należyłą jakość dostarczanej wody zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 537 z późniejszymi zmianami).
- Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska nadzorowali wodę ciepłą w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie badania pałeczek *Legionella Sp.*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).
- Oceniano stan sanitarny miejscowości, tras, obiektów turystycznych i kąpielisk po sezonie letnim 2023r.
- Sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami świadczącymi usługi związane z udostępnianiem solarium na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017r. poz. 2111).
- Sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami MSWiA w zakresie prawidłowości i efektywności nadzoru nad warunkami sanitarno-technicznymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.

W zakresie Sekcji Nadzoru Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych

- Prowadzono nadzór nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz importowanej/eksportowanej, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej, w tym żywnością prozdrowotną (środkami spożywczymi objętymi obowiązkiem powiadomienia o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. suplementami diety, żywnością dla określonych grup, żywnością wzbogaconą), materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz żywnością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
- Prowadzono działania w ramach systemu ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF oraz AAC (Augmentative and Alternative Communication).
- Prowadzono nadzór nad zakładami produkcyjnymi w zakresie spełnienia kryteriów mikrobiologicznych.
- Opracowano i realizowano „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na 2023r.
- Prowadzono nadzór nad jakością żywienia pacjentów w szpitalach oraz dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.
- Monitorowano system TRACES-NT.
- Prowadzono nadzór nad produkcją pierwotną, rolniczym handlem detalicznym, w tym podmiotami wprowadzającymi na rynek owoce miękkie i warzywa zielone, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także nad zakładami produkcji produktów gotowych do spożycia.
- Opracowano sprawozdanie z realizacji „Planu działania na rok 2023” dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z PIORiN, IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej.

- Prowadzono nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogacanych, na etapie produkcji, importu i obrotu, z uwzględnieniem żywności wprowadzanej na rynek poprzez sprzedaż internetową.
- Prowadzono nadzór nad sprzedażą internetową suplementów diety, w szczególności zawierających substancje i składniki, które nie powinny być stosowane w składzie ww. środków spożywczych, określone w uchwałach Zespołu ds. Suplementów Diety działającego przy Radzie Sanitarno – Epidemiologicznej.
- Uczestniczono w szkoleniach dla pracowników Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych Powiatowych Stacji Sanitarno - Epidemiologicznych z uwzględnieniem obszarów zawartych w „Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności PIS w 2023r.”.
- Prowadzono nadzór nad zakładami, których stan wymaga poprawy.
- Wzmocniono nadzór nad zakładami małej gastronomii i żywienia zbiorowego zamkniętego, zlokalizowanymi w miejscowościach turystycznych, w szczególności w okresie wzmoczonego ruchu turystycznego.
- Wprowadzono dane/ aktualizowano bazy danych obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się pod nadzorem PIS.

W zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska Pracy

- Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy.
- Prowadzono działania wynikające z ustaleń forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów oraz uczestniczono w realizacji zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF-11 dotyczącego zintegrowanej kontroli produktów chemicznych.
- Prowadzono działania w ramach zharmonizowanego projektu REF-11, dotyczącego kontroli kart charakterystyki.
- Podnoszenie świadomości społeczeństwa poprzez udzielanie porad i informacji w zakresie: narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z narażeniem na radon zagrożeń dla zdrowia, na temat znaczenia przeprowadzania pomiarów radonu oraz na temat dostępnych środków technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu
- Prowadzono nadzór nad podmiotami udostępniającymi na rynku i stosującymi produkty biobójcze.
- Prowadzono nadzór nad produktami kosmetycznymi.
- Przeprowadzono kontrole dotyczące przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem, bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”.
- Prowadzono nadzór nad prekursorami narkotyków w ramach realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W zakresie Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego

- Celem działalności sekcji była ochrona zdrowia ludzkiego poprzez nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych (PSO), analizę i ocenę sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie wytycznych GIS wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej, przeprowadzanie wywiadów i dochodzeń epidemiologicznych oraz podejmowanie czynności mających na celu ograniczenie szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych,

W ramach tych działań:

- zaktualizowano „Plan działania przeciwepidemicznego w sytuacjach kryzysowych”
- uczestniczono w pracach zespołów zarządzania kryzysowego.
- prowadzono stały monitoring sytuacji epidemiologicznej.
- kontynuowano nadzór nad chorobami zakaźnymi objętymi obowiązkiem zgłaszania, sporządzano kwartalne raporty o wybranych chorobach odzwierciedlających i czynnikach chorobotwórczych.
- monitorowano sytuację w zakresie zakażeń meningokokowych.
- prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w zakresie chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zgłaszania.
- sporządzono ocenę stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej.
- opracowano raport o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych.

- nadzorowano pracę Zespołów Kontroli Zakażeń Zakładowych w zakresie opracowywania ognisk zakażeń szpitalnych.
- opracowano roczne sprawozdanie z wykonawstwa szczepień ochronnych.
- sporządzono kwartalne sprawozdanie ze zużycia preparatów wielodawkowych, kwartalne sprawozdanie z nadzoru nad kartami uodpornienia.
- sporządzono zamówienie na preparaty szczepionkowe na 2024 rok.
- opracowano roczne sprawozdanie w zakresie zagadnień ddd i sterylizacji.
- przygotowywano dwutygodniowe, miesięczne, kwartalne i roczne sprawozdania ze zgłoszeń chorób zakaźnych.
- prowadzono nadzór epidemiologiczny nad ozdowieńcami i nosicielami zakaźnych schorzeń jelitowych.
- realizacja zadań wynikających ze zgłoszeń zachorowań na SARS-CoV-2.

W ramach działalności Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży

- Dokonano oceny warunków higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w placówkach wypoczynku - z uwzględnieniem zapewnienia prawidłowych powierzchni użytkowych w tych obiektach.
- Dokonano oceny przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego.
- Monitorowano zaopatrzenie placówek oświatowych w ciepłą bieżącą wodę oraz środki do utrzymania higieny.
- Dokonano oceny posiadania certyfikatów dla mebli i sprzętu sportowego, a także stanu sanitarnego infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.
- Dokonano analizy dostosowania mebli szkolnych (stoły, krzesła) do wymogów ergonomii.
- Dokonano pomiarów wagowych tornistrów/plecaków i oceny obciążenia nimi uczniów szkół podstawowych.
- Monitorowano zapewnienie uczniom możliwości pozostawienia podręczników/przyborów szkolnych w placówkach.
- Opracowano sprawozdanie z przygotowania i przebiegu wypoczynku zimowego i letniego.

W zakresie Sekcji Nadzoru Zapobiegawczego podejmowano działania:

- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydawania opinii w sprawach potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub realizowanych ze środków UE,
- opiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub realizowanych ze środków UE,
- uzgadniania dokumentacji projektowych (kompletny projekt budowlany) dotyczących budowy obiektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- kontroli budów i obiektów budowlanych w trakcie budowy,
- kontroli obiektów związanych z zamiarem przystąpienia do użytkowania,
- prowadzenia zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,
- sporządzania corocznej oceny stanu sanitarnego miasta i powiatu,
- spełnienia warunków sanitarno-higienicznych pomieszczeń, urządzeń, zakładów i obiektów nowopowstałych, a w szczególności: aptek, zakładów opieki zdrowotnej, gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej, położnych i pielęgniarek, hoteli, pensjonatów, obiektów sakralnych, obiektów

szkolnych i sportowych, gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu, szkół, przedszkoli, punktów przedszkolnych, żłobków, domów opieki społecznej, hospicjów,

- wydawania opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz przez Powiatowy i Miejski Urząd Pracy ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej jak i środków budżetowych. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmowała przede wszystkim uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- oceny zgodności realizacji robót z zaopiniowaną przez Organy Inspekcji Sanitarnej i rzeczoznawców dokumentacją.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich zamieszkania i pobytu (m. in. w aspekcie wartości normatywnych, stężeń i natężeń czynników szkodliwych określonych w obowiązujących przepisach prawa dotyczących środowiska życia ludzi), przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego nadzoru zapobiegawczego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zwracały uwagę na:

- oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych, w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie,
- zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości i ilości,
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym szczególnie niebezpiecznych) w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- zabezpieczenie ludzi przed uciążliwością związaną z hałasem (miejska komunikacja, zakłady usługowe, przemysłowe, itp.), poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, takich jak np. pasy zieleni, okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej, odległość od terenów zabudowanych,
- zabezpieczenie ludzi przed wpływem zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez uciążliwe zakłady, poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń pochłaniających substancje szkodliwe dla zdrowia,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach, poprzez zastosowanie m.in. odpowiednich i bezpiecznych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, a także zapewnienie prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń z punktu widzenia wymagań sanitarno-higienicznych,
- zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych osobom zatrudnionym w zakładach pracy.

W zakresie Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej

Prowadzona działalność dotyczyła realizacji programów edukacyjnych i akcji profilaktycznych, których odbiorcami była społeczność lokalna, dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz ich rodzice.

W placówkach oświatowych na terenie Kielc główny kierunek działań skupiony był na kontynuacji programów edukacyjnych dotyczących:

- profilaktyki antytytoniowej
- programu „Trzymaj Formę!”
- programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- profilaktyki zakażeń wirusem HPV – Wybierz Życie – Pierwszy Krok
- profilaktyki zakażeń wirusami HBV i HCV- Podstępne WZW
- profilaktyki czerniaka – Znamię! Znam je?
- profilaktyki HIV/AIDS

Dodatkowo realizowano przedsięwzięcia w zakresie interwencji nieprogramowych (m.in. działania antytytoniowe, profilaktyka używania substancji psychoaktywnych, w tym „dopalaczy”, promocja zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka chorób zakaźnych i pasożytniczych) oraz wynikających z zapotrzebowania związanego z aktualną sytuacją epidemiologiczną.

Spis Tabel

<u>Tabela 1</u> Parametry i ocena jakości wody wodociągów o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$	5
<u>Tabela 2</u> Parametry i ocena jakości wody wodociągowej o produkcji 101-1000 $\text{m}^3/\text{dobę}$	7
<u>Tabela 3</u> Parametry i ocena jakości wody wodociągów o produkcji 1001-10 000 $\text{m}^3/\text{dobę}$	10
<u>Tabela 4</u> Parametry i ocena jakości wody innych podmiotów zaopatrujących w wodę	11
<u>Tabela 5</u> Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i innych	13
<u>Tabela 6</u> Pomieszczenia magazynowe, transport i miejsca unieszkodliwiania oraz sposób utylizacji odpadów medycznych	21
<u>Tabela 7</u> Miejsca prania bielizny	23
<u>Tabela 8</u> Wykaz decyzji administracyjnych wydanych w 2023r.	24
<u>Tabela 9</u> Liczba obiektów objętych nadzorem w 2023r. według rodzaju prowadzonej działalności w porównaniu z 2022r.	26
<u>Tabela 10</u> Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na terenie powiatu w 2023r.	26
<u>Tabela 11</u> Liczba obiektów produkcji żywności, ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji na terenie powiatu w 2023r.	27
<u>Tabela 12</u> Liczba obiektów obrotu żywnością ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością na terenie powiatu w 2023r.	28
<u>Tabela 13</u> Liczba obiektów żywienia zbiorowego otwartego ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego na terenie powiatu w 2023r.	29
<u>Tabela 14</u> Liczba ocenionych obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego	30
<u>Tabela 15</u> Ilość zakładów pracy według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2023 roku przez pracowników Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy	41
<u>Tabela 16</u> Narażenie zawodowe pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy przekraczające normatywy higieniczne w zakładach skontrolowanych w 2023r.	42
<u>Tabela 17</u> Problematyka zarządzeń pokontrolnych w wydanych decyzjach PPIS w Kielcach	44
<u>Tabela 18</u> Decyzje dotyczące obniżenia stężeń i/lub natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w zakładach wydane w oparciu o wyniki badań środowiskowych w 2023r.	45
<u>Tabela 19</u> Oceny narażenia zawodowego i decyzje w sprawie chorób zawodowych u pracowników zatrudnionych w zakładach pracy w niżej wymienionych gminach	46
<u>Tabela 20</u> Zestawienie wybranych chorób zakaźnych zarejestrowanych w latach 2022 i 2023 (powiat kielecki) ..	49
<u>Tabela 21</u> Programy zdrowotne/działania z obszaru szczepień ochronnych planowane/realizowane i finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w 2023r.	52
<u>Tabela 22</u> Ilość i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania w ewidencji	57
<u>Tabela 23</u> Ilość i rodzaj placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku skontrolowanych w 2023 roku	57
<u>Tabela 24</u> Ocena dostosowania stanowiska pracy ucznia	58
<u>Tabela 25</u> Ocena obciążenia dzieci i młodzieży ciężarem tornistra/plecaka	58
<u>Tabela 26</u> Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	59
<u>Tabela 27</u> Żywnienie i dożywianie dzieci i młodzieży	59
<u>Tabela 28</u> Informacja dotycząca nowych inwestycji w gminach powiatu kieleckiego za 2023r.	64

Spis Treści

WSTĘP	3
JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	4
1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę	4
2.1 Wodociągi o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$	4
2.2 Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 $\text{m}^3/\text{dobę}$	6
2.3 Wodociągi o produkcji 1001–10 000 $\text{m}^3/\text{dobę}$	10
2.4 Wodociągi o produkcji 10 001–100 000 $\text{m}^3/\text{dobę}$	11
2.5 Inne podmioty zaopatrujące w wodę.....	11
2.6 Ujęcia powierzchniowe.....	13
2.7 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	13
3. Nadzór nad jakością wody ciepłej	13
3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą.....	13
3.2 Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.....	14
4. Wnioski	14
STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	15
1. Wprowadzenie.....	15
2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń	15
2.1 Ustępy publiczne.....	15
2.2 Obiekty pomocy społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (pozarządowe)	15
2.3 Obiekty hotelarskie	15
2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej i inne świadczące łącznie więcej niż jedną usługę	17
2.5 Obiekty komunikacji publicznej	17
2.6 Cmentarze	17
2.7 Domy przedpogrzebowe	17
2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej	18
2.9 Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe	18
3. Wnioski	19
STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA.....	20
1. Szpitale	20
1.1 Zopatrzenie w wodę	20
1.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	21
1.3 Gospodarka bielizną szpitalną.....	22
1.4 Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych	23
2. Szpitale uzdrowiskowe i sanatoria	23
3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) oraz praktyki zawodowe.	23
3.1 Zaopatrzenie w wodę	23
3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	24
3.3 Gospodarka bielizną.....	24
STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH	26
Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów	27
1. Obiekty produkcji żywności.....	27
2. Obiekty obrotu żywnością.....	28

3. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	29
4. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego.....	30
4.1 Bufety przy zakładach pracy	30
4.2 Stołówki w domach wczasowych	31
4.3 Bloki żywienia w szpitalach	31
4.4 Bloki żywienia w domach opieki społecznej	31
4.5 Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	31
4.6 Stołówki szkolne.....	31
4.7 Stołówki w bursach i internatach	32
4.8 Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach.....	32
4.9 Przedszkola	32
4.10 Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	33
4.11 Inne zakłady żywienia.....	33
4.12 Zakłady usług cateringowych	34
5. Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	34
6. Miejsca obrotu przedmiotami użytku	34
7. Działania związane z oceną jakości zdrowotnej importowanych środków spożywczych, dozwolonych substancji dodatkowych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością dokonywaną w miejscu docelowego przeznaczenia w 2023r.....	34
8. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF	34
9. Inne działania	39
WARUNKI HIGIENY PRACY W ZAKŁADACH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO	41
DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA.....	47
1. Informacje ogólne.....	47
2. Całodobowe świadczenia zdrowotne.....	47
3. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.....	47
4. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową.....	48
5. Sterylizacja	48
SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	49
1. Choroby szerzące się drogą pokarmową	51
2. Choroby rzadkie	51
3. AIDS/HIV	51
4. Choroby przenoszone drogą płciową	51
5. Grypa oraz zachorowania grypopodobne	51
6. Pozostałe choroby.....	51
7. Realizacja Szczepień ochronnych	51
PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	57
1. Informacje ogólne.....	57
2. Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży	57
3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej	58
4. Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży.....	58
5. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne	58
6. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	59
7. Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole	59
8. Żywnienie w szkołach	59
9. Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt.....	59

10. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.....	59
11. Żłobki.....	60
12. Podsumowanie.....	60
NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY	61
1. Postępowania i opinie sanitarne w sprawie oceny oddziaływania (decyzje środowiskowe).....	62
2. Postępowanie na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.....	62
3. Opinie dotyczące dokumentacji projektowej.....	63
4. Odbiory obiektów, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.....	63
5. Kontrole w trakcie realizacji inwestycji.....	64
6. Inne opinie.....	64
7. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko.....	64
8. Podsumowanie.....	64
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	66
POGRAMY EDUKACYJNE.....	66
1. „Trzymaj Formę” – ogólnopolski program edukacyjny.....	66
2. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli.....	66
3. Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.....	66
4. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”.....	66
5. Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.....	67
6. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.....	67
7. Wojewódzki program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”.....	67
8. Wojewódzki program „Znajdź właściwe rozwiązanie”.....	67
9. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok” – program wojewódzki.....	67
10. Program Podstępne WZW.....	67
11. Program „Znamię! Znam je?”.....	67
INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE	68
1. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2023.....	68
2. Profilaktyka używania środków zastępczych – „nowych narkotyków”.....	68
3. Akcja zimowa 2023.....	68
4. Akcja letnia „Zdrowe wakacje” 2023.....	68
Promocja zdrowego stylu życia.....	68
Profilaktyka nowotworów.....	69
Promocja szczepień ochronnych.....	69
PODSUMOWANIE	70
<u>Spis Tabel</u>	74